

ఛన్ధం

విభిన్

Telugu Association of North America

❖ Volume - 23 ❖ Issue - 2 ❖ September 2014

ము
కొన అంచ్చర నియాణ

సౌతెకనం అక్కడాన్ని చిత్రకారుడు, టైటిల్ కార్టు అక్కడాన్ని చలనచిత్ర దర్శకుడు, తెలుగు అష్టకాన్ని, తెలుగు పుస్తకాన్ని, తెలుగు సంస్కృతిని నిరతరసాధ్యంగా సుసంపన్నం చేసిన మహా కళాకారుడు, బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతుడు, తెలుగుజాతి గర్యించదగ్గ మహామనిషి మన బాపు మనల్ని ఈసోజు విషాదంలో వదిలేసి స్వర్గంలో ఉన్న తన ప్రాణమిత్రుడైటి, జీవితభాగస్యామిని కలవడానికి వెళ్లిపోయారని తెలుపటానికి చింతిస్తున్నాము.

డైబ్జు సంవత్సరాలుగా తెలుగు సంస్కృతిని దృశ్యపరంగా సుస్థిరం చేసిన శ్రీ బాపు (సత్తిరాజు లక్ష్మీనారాయణ) 1933 డిసెంబరు 15న నర్సాపురంలో మాతామహాల ఇంట జన్మించారు. స్వప్తలం కంతేరు కాని మద్రాసలో పెరిగారు. తండ్రిగారి కోరిక మేరకు లా చదివినా, చిత్రకారునిగానే ఆయన జీవితం కొనసాగించారు. (ప్రియమిత్రుడు ముఖ్యపూడి వెంకటరమణలో కలసి పత్రికా రంగంలో సంచలనం స్ఫైరించారు. అడ్యరెజింగ్ రంగంలో ఉన్నత పదవులు నిర్వహించినా, పత్రికారంగంలై మోజతో జ్యోతి మాసపత్రికను స్థాపించారు. 1967లో దర్శకత్వం వహించిన తోలిచిత్రం సాణ్ణితోనే ఉత్తమశేషి దర్శకుడిగా గుర్తించబడ్డారు. ముత్యాలముగ్గు, సీతాకల్యాణం వంటి చిత్రాలలో అంతర్జాతీయ ప్రభ్యాతి గడించారు. రెండు జాతీయ అవార్డులు, ఐదు నంది అవార్డులు ఆయనను వరించాయి. తామ్మింటి, లండన్, చికాగో వంటి అంతర్జాతీయ చలనచిత్రోత్సవాలలో ఆయన చిత్రాలు పదర్శించబడ్డాయి. ఆయన చేతిప్రాత కంచ్యాటర్ పొంటగా ప్రిపడింది. బాపు బొమ్ము అందమైన ఆడపెల్లకు పర్యాయపదంగా మిగిలింది. చిత్రకారుడిగానే కాక వ్యంగ్యాచిత్రకారుడిగా కూడా ఆయన ప్రసిద్ధులు.

తానా తొలిరోజుల నుండి, బాపుకు తానాతో ప్రగాఢ అనుబంధం ఉంది. 1985లో లాన్ ఏంజెల్స్‌లో జరిగిన తానా మహాసభలలో ముఖ్య అతిథిగా తానా ఆయనను గౌరవించింది. బాపు బొమ్ము రమణ రచనల మొదటి (ప్రచురణల స్వర్ణాత్మపూర్వి) 1995లో దశమ తానా మహాసభలలో (చికాగో) తానా పునంగా నిర్వహించటం తెలుగుదేశంలో అందరికీ మూర్ఖి కలిగించింది. ఆ స్వర్ణాత్మపూల్లో భాగంగా బాపు-రమణలపై తానా ప్రశ్నేకంగా ప్రచురించిన, బొమ్మా-బొరుసు అనే పుత్రకం బహుళ ప్రచారం పొంచింది. తానాపత్రికకు ప్రశ్నేకంగా శ్రీ బాపు రామాయణం, క్వాప్టిలల బొమ్ముల సీరియల్స్ అందించారు.

శ్రీ బాపు నిర్మాణం మిగిల్చిన లోటు పూడ్చలేనిది. కాని తెలుగువారి మనసుల్లో, తెలుగు సాంస్కృతిక ప్రపంచంలో ఆయన స్థానం శాస్త్రమైనది. శ్రీ బాపు కుటుంబమంభులకు, ప్రపంచవ్యాప్తింగా ఉన్న వారి అభిమానులకు తానా తరపున ప్రగాఢ సంతాపం తెలియ చేస్తున్నాము. శ్రీ బాపు ఆత్మకు శాంతి లభించాలని కోరుకుంటున్నాము.

మోహన్ నన్నపనేని, జంపాల చౌదరి

సంపాదకేయం

వేసవి ముగిసింది. పిల్లలు బడులకీ, కాలేజీలకీ తిరిగి వెళ్లారు. ఆటపాటులతో, బాధైక్కు పాటీ సందోహిలతో త్రుట్టిపడిన ముంగిళ్ళు చదువుల గాంభీర్యతని సంతరించుకుంటున్నాయి.

ఈ వేసవిలో దేవవ్యాప్తంగా తానా అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించింది. శ్రీ భద్రాచల సీతారామకళ్యాణం నిజంగా ఒక అధ్యుతమైన పండుగ సందర్భమే కాక చక్కని సాంస్కృతిక విశేషము కూడాను. ఎందుకంటే, తెలుగువారి గుండెల్లో రామయ్య, సీతమ్య అంత పదిలంగా గూడు కట్టుకొని ఉన్నారు మరి. భద్రాచల ఆలయం నుంచి వచ్చిన అర్థకస్తూముల బృందం అందరికీ సులభంగా అర్థమయ్యే వ్యాఖ్యానంతో, సాంప్రదాయబద్ధంగా ఈ వేడుకని నిర్వహిస్తూ ఉన్నారు. మీ ఊరిలో గనక ఈ ఉత్సవం జరుగుతున్నట్లయితే తప్పక పాల్గొనమని నా అభ్యర్థన.

ఇటీవల డిట్రాయిల్స్‌లో జరిగిన ఆటల పోటీల సందర్భంగా తానా నాయకత్వ బృందం చాలామంది మా ఊరికి విచ్చేశారు. కొంతమందిని మొడటిసారిగా కలిసిన సంతోషం, చాలామందిని మళ్ళీ కలుస్తున్న ఆనందం. సరదాలు, ఛల్లోక్కలు, సంభాషణలతో బాటుగానే సంస్థ బాగోగులను గురించిన చర్చలు కూడా వాడిగా వేడిగా జరిగాయి. తద్వారా రూపుదిద్దుకుంటున్న కొత్త కార్యక్రమాలు త్వరలోనే మీ ముందుకు వస్తాయి.

తానాపత్రికని నా బుజాలమీదికెత్తుకుని సరిగ్గా ఒక సంవత్సరం ఫూర్చయింది. వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే .. కొన్ని విజయాలు తృప్తినిస్తున్నా, మరి కొన్ని అంశాలు ఇంకా మెరుగుపరచవలసిన అవసరాన్ని గుర్తు చేస్తూ క్రత్వయోధ చేస్తున్నాయి. అమెరికా నించి రాస్తున్న రఘుతులకి పెద్ద పీట వెయ్యాలనేది మా సంకల్పం. యువత గొంతు బలంగా వినిపించాలనేది మా దృఢ నిశ్చయం. ఈ రెండు అంశాలలోనూ కొంతవరకు సఫలత సాధించాము అనుకుంటున్నాను.

తెలుగులో రాస్తున్న తొలితరం వారికీ, ఇంగ్లీషులో మాత్రమే రాయగలిగిన యువతరం వారికి కూడా ఈ సందర్భంగా మరోసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కథ, కవిత, వ్యాసం, ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలు - రూపం ఏదైనా సరే - ఇంగ్లీషులోనూ తెలుగులోనూ - ఆసక్తి రేక్కెత్తించే రచనలని ఆప్సోనిస్తున్నాం.

మీ
నారాయణస్వామి
సంపాదకుడు

*

దేశమును ప్రేయించుచున్న
మంజి యస్యాది పెంచుచున్న
కంచ్చిమాణియ కంచ్చియోమ్
గాంపి మేర్ అసెంప్పొయ్

*

ప్రధాన సంపాదకులు/Chief Editor
డా. చోద్య జంపాల

Dr. Chowdary Jampala
విర్యాపక సంపాదకులు/Executive Editor

నరాయణాస్వామి శంకగిరి

Narayanaswamy Sankagiri

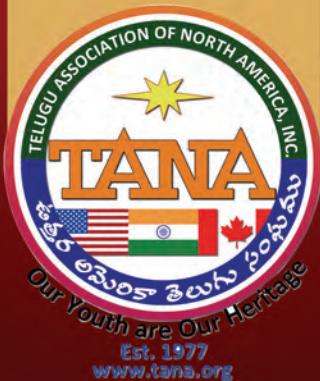
సహాయ సంపాదకులు/Associate Editor

శ్రీనివాసులు బసాబథినా

Sreenivasulu Basabathina
(USA)

నావీన్ వసిరెడ్డి

Naveen Vasireddy (India)

Editor's contact information:
Narayanaswamy Sankagiri
1872 Squirrel Valley Drive
Bloomfield Hills MI 48304
Phone: (248) 495 7629
Email: editor@tana.org

The opinions expressed in TANA Patrika belong to the individual authors and do not necessarily reflect those of TANA or the Editorial Board.

Cover
Sri Sitarama Kalyanam

సంపాదకీయం	...	3
తానా అధ్యక్షులు మోహన్ నన్నపనేని లేఖ	...	6
Bhadrachala Sri Sitarama Kalyanam		
Across America	...	8
అమెరికా కబుర్లు	...	13
TANA Leadership Rises up to the ALS Ice Bucket Challenge	...	16
Resolve, Thy Name is Kamala - <i>Kamala Kanneganti</i>	...	18
Millennials are the Future of America - <i>Adi Sathi</i>	...	20
రాస్టర్ పై కంప్యూటర్ భాసు గౌడ	...	22
'గీతా(నా)ంజలి-1' గీత రచన పోటీ	...	26
మా జ్ఞాపకాలలో చేరా... - మద్దిపాటి కృష్ణరావు	...	27
ఎందుకు గుర్తుకొన్నంది? - వంశీ మాగంటి	...	30
మహోమ్సేహి - విశ్వనాథ సత్యనారాయణ	...	32
చేమకూర వేంకటకవి విజయవిలాసం		
కవి భక్తి - ప్రభు భక్తి - దా॥ ఆక్షిరాజు సుందరరామకృష్ణ	...	36
కవిత - మా స్నేహం రాధిక రిమ్మలపూర్ణి	...	41
కథ - కప్పుడాలు - తోలేటి జగన్మహారావు	...	42

THE BEST OF BHIMAS' FLAVORS NOW IN EVERY HOME.

Thirupathi
BHIMAS®
MASALA

Bring home the traditional flavour of Bhimas

Bhimas' has never failed to tickle the palate of its patrons with its distinct sambar, rasam, idli chilli and dhal powders. Legend has it that a trip to the temple town of Tirupati isn't complete until a meal at Bhimas Hotel is done with. Let these legendary flavours be a part of your home menu. Bhimas and none other.

Thirupathi Bhimas Spice & Foods Pvt Ltd, India.

For Trade Inquiries Please Contact: Sourish International Foods LLC.

Contact Person: GEETHANJALI DEVI

Ph: # 201 820 4198 | e-mail: githa_d@yahoo.com

President
Mohan Nannapaneni
(508) 612-6676; president@tana.org

Executive Vice President
Dr. V. Chowdary Jampala
(937) 475-7809; evp@tana.org

Secretary
Satish Vemana
(703) 731-8367; secretary@tana.org

Treasurer
Madhu Tata
(678) 755-6227; treasurer@tana.org

Joint Secretary
Subbarao Kolla
(703) 728-1573

Joint Treasurer
Anjaiah Chowdary Lavu
(770) 235-2709

Chairperson, Board of Directors
Dr. Naren Kodali
(703) 371-5029

Chairperson, Foundation
Jay Talluri
(631) 523-1999

Immediate Past President
Prasad Thotakura
(817) 300-4747

Regional Representatives
Anil Lingamaneni - Canada
(647) 709-9999

Vijay Gudiseva - Capital
(703) 400-5047

Prasad Kolli - Great Plains
402-201-2276

Ravi Potluri - Mid-Atlantic
(267) 252-2496

Rajani Akurati - Midwest
(630) 674-4633

Rao Yalamanchili - New England
(203) 815-7627

Jogeswararao Peddiboyina - North
(248) 946-1520

Mahidhar Reddy - Northwest
(425) 802-0219

Sekhar Kolla - Rocky Mountains
(480) 252-0210

Goutham Kumar Gurram - Southeast
(404) 916-9899

Dr. Rajesh Adusumilli - Southwest
(732) 406-6980

Bhakta Balla - West
(408) 431-7849

ఉత్తర అమెరికా తెలుగు సంఘము

Telugu Association of North America

(A 501(c)(3) Certified Nonprofit Organization, Established in 1977

Our Mission

"To identify and address social, cultural and educational NEEDS of North America Telugu Community in particular and Telugu people in general"

Web: www.tana.org email: info@tana.org

అధ్యక్షుని రేపు

తో నా సభ్యులకూ, శ్రేయోభిలాపులకూ నమస్కారం.

శ్రీ సీతారాముల కళ్యాణం అంటే లోకకళ్యాణమే. ప్రజలందరికి సుఖశాంతు లను ప్రసాదిస్తూ, లోకానికి పుభాన్ని కలుగజేస్తూ, భక్త జనులందరూ సులభంగా పాల్గొనటానికి వీలైన చక్కని వేడుక ఇది. ఎవరికి అందుబాటులో ఉన్న విధంగా వారు ఈ కళ్యాణాన్ని జరుపుకుంటూ ఉన్నా, భద్రాచలంలో జరిగే కళ్యాణమే తెలుగువారికి ఆదర్శంగా వెలుగొందుతూ ఉన్నది. అటువంటి శ్రీ భద్రాచల సీతారామ కళ్యాణాన్ని, మన అమెరికా తెలుగు వారందరూ కూడా చూసి, పాల్గొని, తప్పలితమైన పుభాశిస్తులను పొందాలని సంకల్పించి, చాలా వ్యాయప్రయాసాలకి ఒర్చి తానా ఈ మహాశ్శ్వాన్ని తలపెట్టింది. భద్రాచలం నుంచి వేద పండితులను, అర్థక మహాస్వాములను, ప్రత్యేక ఉప్పవమూర్తులను తీసుకొని వచ్చి అమెరికా అంతటా శ్రీ సీతా రామచంద్ర కళ్యాణాలు జరపటాన్ని ఎంతోమంది ప్రశంసిస్తున్నారు.

ఇప్పటివరకూ కళ్యాణాలు జరిగిన డిట్రాయిల్, కొలంబన్, పికాగో, క్లీవ్ లాండ్, జాక్సన్ విల్, బిల్లాండ్, కనెక్టికట్, ఆల్ఫెన్, బోస్టన్ నగరాలలో అధ్యాత్మయిన జన స్వందనతో పాటు పాల్గొన్న ప్రతివారు తానా మరొక మంచి కార్యక్రమాన్ని అందించినందుకు కొనియాడుతున్నారు. ఈ కళ్యాణాన్ని చక్కగా నిర్వహించ

టానికి సేవా సహకారాలు అందించిన స్థానిక దేవాలయాల పాలకవర్గానికి, మన తానా కార్యకర్తలకూ, దాతలకూ ధన్యవాదాలు. మొత్తం కార్యక్రమానికి సంచాలకులుగా ఉన్న చెన్నారి సుబ్బారావు గారికి ముందస్తు అభినందనలు.

గత సంవత్సరం లాగానే తానా, డీటీఎస్ కలిసి నిర్వహిస్తున్న ఆటల పోటీలు డిట్రాయిట్లో ఈసారి కొత్త రికార్డులకు చేరుకున్నాయి. స్థానిక నిర్వాహకులకు అభినందనలు. రానున్న తానా మహాసభలకు ఇప్పటికే ఎంతోమంది ఉత్సాహాన్ని చూపటం తానా పట్ల ఉన్న జనాదరణకు కొలమానంలా కనిపిస్తోంది.

తెలుగు యువతీ యువకులు అనేక రంగాలలో మంచి ప్రతిభని చూపిస్తున్నారు. ఈ వేసవిలోనే అనేక శాస్త్రీయ నాట్య రంగప్రవేశాలకు, లేదా ఇతర కళా ప్రదర్శన కార్యక్రమాలకు హాజరయ్యాను. ఈ చిన్నారుల శ్రద్ధ, దీక్ష ముచ్చట గొలుపుతున్నాయి. వారికీ, వారి తలిదండ్రులకూ, గురువులకూ హృదిక పుభాకాంక్షలు. మనవారి పిల్లలు చాలా మంది మొదటిసారిగా ఇల్లు వదిలి కాలేజి కేంప్స్‌లకి ప్రయణమయి ఉంటారు గత కొద్దిరోజుల్లో. వారి కాలేజి ప్రస్తావం క్లేమంగా, విజ్ఞానదాయకంగా జరగాలని నా కోరిక.

సామాజిక రాజకీయ పరిష్కారితులను గమనిస్తూ ఉంటే, బయట ప్రపంచం అంతటా, ఇక్కడ అమెరికాలోనూ ఆందోళన కలిగించే పరిణామాలు చాలా కనిపిస్తున్నాయి. సెయింట్ లూయిస్ సంఘటన ఒక ఉదాహరణ మాత్రమే. ఈ నేపథ్యంలో మనం మన తోటివారితో, బయటి సమాజంతో ఎలా ఉంటున్నామని జాగరూకతతో ఉండవలసిన అవసరం ఉన్నది. బయటివారి ప్రమేయం లేకపోయినా, ఏదో ఒక ప్రమాదం జరిగి మన తెలుగువారు గాయపడటమో చనిపోవటమో జరిగిన సంఘటనలు ఈమధ్యన కూడా మన దృష్టికి వస్తున్నాయి. వారిని ఆధుకోవటంలో తానా టీం సైఫర్ కమిటీ నిర్వాహకులు, కార్యకర్తలు, ముఖ్యంగా శ్రీకాంత్ పోలవరపు, అంజయ్ చౌదరి, అశోక్ కొల్లా, సురేష్ కాకర్ల నిర్విరామకృష్ణికి ప్రత్యేక అభినందనలు. రోజు రోజుకీ పెరుగుతున్న కుటుంబకలహాల్లో అసహాయంగా ఉన్న అబలలకు తానా అండగా నిలుస్తున్నది. అందుకు ఎంతో విలువయిన సమయాన్ని సేవను అందిస్తున్న భానుమతిగారికి, చాందిని దువ్వారిగారికి, లక్ష్మీ దేవినేనిగారికి కృతజ్ఞతలు.

ప్రతి యేడూ ఈ సమయంలో జరిగే బ్యాక్‌ప్యాక్ పంపిణీ కార్యక్రమాలు ఇప్పటికే వివిధ నగరాలలో ఉండుకున్నాయి. దీనితో పాటుగా అమెరికాలోనూ, మన మాతృభూమిలోనూ తానా నిర్వహిస్తున్న అనేక సేవాకార్యక్రమాలలో తానాతో చేయి కలపమని మీకందరికి మరోసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మీ

ప్రస్తావం

SRI SITARAMA KALYANAM CELEBRATIONS Across the USA

*We at TANA Patrika are happy to bring our readers
a few glimpses of recently concluded festivities.*

TANA has facilitated Sri Sitarama Kalyanam to be celebrated across the USA. On this occasion, TANA President, Mohan Nannapaneni observed that the divine couple, Sita and Srirama, represent an ideal of marriage to Telugu people. Though TANA had hosted events like Srinivasa Kalyanam in the past, this is the first time that an authentic Telugu temple celebration is being organized all across the US, the entire tour spearheaded by TANA. Mohan, in his message, expressed his sincere appreciation of the support from the various temples and local Telugu organizations. TANA committee members and volunteers are providing crucial support in their cities.

Subbarow Chennuri, editor and publisher of Telugu Times, is officiating as the national convener of this tour. He recounts it as his good fortune to be entrusted with such responsibility, which involved seeking permissions from various government agencies in the erstwhile A.P., and also seeking the sanction of the religious elders of the temple. He expressed satisfaction over the success of the concluded events and hoped that Telugu people will utilize the opportunity by attending the remaining programs in large numbers.

తానాపత్రిక

సెప్టెంబర్ 2014 ♦ 8

The Priests

A team of priests from the Bhadrachalam Temple is conducting this auspicious ceremony in thirteen cities, according to the authentic temple traditions, with consecrated moortis brought from Bhadrachalam.

The team is led by the head priest of Bhadrachalam temple, Sriman Podicheti Sitaramanujacharyulu. Senior priest and Vedic scholar, Sriman Gudimella Muralikrishnamacharyulu has been acting as the commentator, providing engaging and captivating commentary on the Kalyanam proceedings. Koti Ramasvarupa Raghavacharyulu, Koti Srimannarayananacharyulu and Perambudur Madanamohana charyulu assisted the head priest in conducting the ceremony efficiently.

The Kalyanam Ceremony

The consecrated moortis of Srirama, Lakshmana, Sita and Hanuman are brought to the stage amidst applause from devotees, accompanied by all the royal signs of Srirama - the white umbrella, the flag, The Sankha and Chakra (conch and discus). The priests declare the sankalpam of the wedding, inviting the devotees to join. The divine captain Vishvaksena is worshipped, to remove all obstacles. Then Punyahavachanam is performed with raksha bandhanam and moksha bandhanam. All the materials used in the wedding process are sanctified during this process.

This opens the stage to the actual wedding, starting with the recitation of Kanyavarans. The priests recite the lineage of both the bride and the groom. After appropriate steps, on the auspicious time, the priests place jeelakarra-bellam on the heads of Srirama and Sita moortis, signifying their union. The mangalyam is worshipped with appropriate vedic rituals and Mangalya dharanam is performed while the devotees rejoice with chants of Jaya Jaya Rama. They conduct playful events like banthulaata, with recitation of the Tamil poem "vaaranam aayiram" that was composed for Godadevi's wedding with Sriranganatha. The event concludes with offering of karpura neerajanam and benedictions from the four vedas.

DETROIT, MI

Detroit Telugu community was fortunate to host and witness the very first Kalyanam in this auspicious tour. The event was celebrated in grand style at Sri Venkateswara Temple in Novi, MI on August 9. Prasad Pinnamaneni, Sarada Gullapalli, Udaya Kumar Chapalamadugu, Prasad Ravipati, Padma Sanam, Venu Suraparaju and several other trustees took active part in the event. Hundreds of devotees attended and sought the blessings of the divine couple. The proceedings and some of the back-

Columbus, OH

Columbus, OH

Detroit, MI

Cleveland, OH

తానాపత్రిక

సెప్టెంబర్ 2014 ♦ 10

ground stories were narrated in an engaging manner by Sriman Gudimella Muralikrishnamacharyulu.

COLUMBUS, OH

Telugu association of Central Ohio (TACO) with the support of Bharateeya Hindu Temple has organised the Bhadrachala Sita Rama Kalyanam in Columbus, OH n Sunday, August 10.

TACO made elaborate arrangements in the Yaagsala Auditorium of Bharateeya Hindu Temple with beautiful decorations, a large specially built stage and seating arrangements for devotees. The Yaagasala located next to a lake and the good weather with cool breeze set a pleasant backdrop. More than 600 devotees, wearing traditional pattu sarees and pattu panchalu participated in the divine wedding. Traditional prasadam of panakam and vadaappu were distributed, the event concluding with Maha Prasadam. Many participating devotees expressed the joy they derived from attending the beautifully conducted event.

CHICAGO, IL

The Hindu Temple of Greater Chicago (Lemont, IL) hosted the divine Bhadrachala Srisitarama Kalyanam on August 16. TANA President, Mohan Nannapaneni attended the event and presented the traditional new silk clothes to the divine couple. Leaders and members of other Telugu associations such as TAGC, TTA, ATA, and others too graced the occasion and took part in the celebration. TANA Foundation

Chicago, IL

trustee, Hema Kanuru coordinated the local efforts that included beautiful stage decorations of the wedding venue.

Mohan Nannapaneni, along with the national coordinator, Subbarow Chennuri, expressed gratitude to the local organizers and volunteers who made the event a success.

CLEVELAND, OH

Bhadrachala Srisitarama Kalyanam was conducted on August 17 at the Sree Venkatesvara Temple in Richfield, OH with great pomp and vigor. Local TANA volunteer, Ashok Kolla took the responsibility for organizing the event which was attended by several hundred devotees. Both the organizers and participants expressed satisfaction that such a rare event was celebrated in their city.

JACKSONVILLE, FL and ORLANDO, FL

Shirdi Sai Society of Northeast Florida hosted the Bhadrachala Srisitarama

Kalyanam on August 23 in the Jacksonville area, while the program at Orlando was celebrated on August 24 by Hindu temple of Central Florida. Venkat Karnati and team organized the Jacksonville event. Srinivas Jarugula supervised the local facilities and more than 500 devotees have attended in both locations.

MIDDLETOWN, CT

Telugu devotees of New York and Connecticut regions had the opportunity to witness Srisitarama Kalyanam on August 30 at the Sri Satyanarayana Temple (CVHTS). TANA Regional Representative, Ram Yalamanchili greeted the devotees and thanked the local organizers for their support. Over 150 families attended and took the blessings.

Jacksonville, FL

Connecticut, NE

YET TO TAKE PLACE

September 1

Boston, MA: Shree Swaminarayan Temple, Lowell, MA;
Ammani Dasari (781 264 2223)

September 7

Charlotte, NC: Telugu Association of Greater Charlotte Area;
Purushottam Gude (704 649 4440)

September 13

Los Angeles, CA: Sri Lakshminarayan Mandir;
Lakshman Koka (562 805 5652)

September 14

San Jose, CA: Sunnyvale Hindu Temple;
Raj Bhanot (408 687 1955)

తానాపత్రిక

సెప్టెంబర్ 2014 ♦ 12

Bone Marrow Registration Drive in Chicago

Certain blood related diseases such as leukemia can only be treated through bone marrow transplant which helps generate new healthy blood in the patient's body. A matching donor is more likely to be found from within the same ethnic group as the patient than from any other group. South Asian population in the United States is one of the fastest growing demographics but makes up a disproportionately small portion of bone marrow registered donors. Many South Asians in the United States with leukemia or a cancer of the blood are hard-pressed to find suitable donors.

TANA, alongwith SAMAR (a non-profit dedicated to bone marrow registry) organized a registration drive at the Hindu Temple of Greater Chicago in Lemont, IL on June 28. Anvesh Jalasutram spearheaded the effort, and necessary arrangements were made by TANA Regional Representative, Rajani Akurati. By the end of the drive, more than a hundred people added their names to the registry.

Backpack Donation

Dallas-Fort Worth, TX

Every year before the schools re-open in USA, TANA conducts backpack donation programs in various cities across the country. This program has been initiated by TANA several years ago to give back to the community where we live. Following the tradition, this year in the month of August, TANA Dallas team with the support of Telugu Association of North Texas (TANTEX) organized successful backpack programs in various schools in the Southwest region.

500 backpacks have been donated to needy children in the under privileged communities in City of Fort Worth, HED Independent School District in Euless, and Hope Medrano Elementary School in Dallas. For the donation program in Fort Worth, we partnered with Brighter Outlook Community Center. This

program is attended by Fort Worth City Mayor Betsy Price, Texas State Representative Nicole Collier, City of Fort Worth Councilwoman Gyna Bivens and representatives from Dallas Cowboys and Home Depot. They all appreciated our backpack programs and our service initiative of "giving back to the community". Dallas City Council Member Adam Medrano attended the donation program in Dallas and appreciated TANA and TANTEX for this gesture of support and kindness which will provide the much needed initiative and good start for the needy families with children getting back to school. The students and faculty at these schools appreciated the generosity of Telugu community.

Speaking about the successful donation programs, Dr. Rajesh Adusumilli, TANA Southwest Regional Representative, thanked all the donors and volunteers who donated their money, time and energy to make this program successful. He also thanked Ramu Narne, Chairperson for TANA Backpack Program and TANA President Mohan Nannapaneni garu for their leadership in making this program a grand success.

తానాపత్రిక

సెప్టెంబర్ 2014 ♦ 14

TANA Mid-Atlantic division, New Jersey team conducted blood drive along with SURE Vision Foundation a nonprofit organization on August 9th, 2014. Red Cross had performed the blood drive camp. There were more than 30 blood donor volunteers. With ‘Give back to Community’ as the slogan, New Jersey TANA team members Vidyadhar Garapati and Srinivas Oruganti organized this event under Regional Representative Ravi Potluri’s leadership. Other TANA members NRC Naidu, Raghu Yeddulapalli, Sreedhar Vasireddy and a few others donated blood. TFAS Ex-President Manju Bhargava also attended the event, and her husband Mr. Mohan Bhargava donated blood for this noble cause. There were more than 30 individuals that donated blood. Our sincere thanks to TANA leadership President Mohan Nannapaneni, Secretary Satish Vemana garu for their encouragement and support.

Blood Donation Drive in NJ

యువత ప్రతిభకి పట్టం

మన పిల్లలు ఎందరో అనేక రంగాలలో అసాధారణ ప్రతిభా పొట్పాలని ప్రదర్శిస్తున్నారు.
జటువంటి అసాధారణ ప్రతిభావంతులెవరైనా మీకు తెలిపై దయచేసి మాకు తెలియ చెయ్యండి.
తానా పత్రికలో పరిచయం చేధాము.

Please email to editor@tana.org

The Ice Bucket Challenge, sometimes called the ALS Ice Bucket Challenge, is an activity involving dumping a bucket of ice water on someone's head to promote awareness of the disease amyotrophic lateral sclerosis (ALS, also referred to as motor neurone disease (MND), Lou Gehrig's disease) and encourage donations to research. Many members of TANA leadership, led by president, Mohan Nannapaneni, took up this challenge and posted pictures of themselves on Facebook, tagging more friends to support this good cause.

TANA Leadership Rises up to the ALS Ice Bucket Challenge

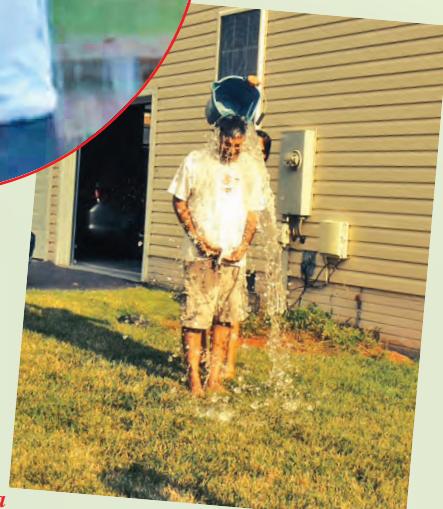
*Anjaiah Chowdary Lavu
Atlanta, GA*

*Mohan Nannapaneni
Southborough, MA*

*Ratna Mulpuri
Brunswick, NJ*

*Subba Kolla
South Riding, VA*

తానాపత్రిక

సెప్టెంబర్ 2014 ♦ 16

Padmama Sanam, Novi, MI

Rajesh Adusumilli, Dallas, TX

Mamtha is suffering from Brain Freeze

RESOLVE, THY NAME IS KAMALA!

Kamala Kanneganti

Like most kids born here, I had been looking forward to college ever since I could remember. The opportunity to live in a whole building filled with people my age and be out of the watchful eyes of my parents was very appealing. I never worried about the actual reason people go to college: to study.

Of course, I knew in the back of my mind that this exciting college life I dreamed of was just another, more difficult, stepping stone to my next goal - medical school. Because, you see, ever since I was young, medical school was seen as the natural progression: elementary school, middle school, high school, college, and then medical school. Since my mother was a doctor, I was exposed to the lifestyle. I saw many doctors working, and decided that becoming a doctor is a responsible and attractive future - a diverse field where I can help people directly.

In those days, applying to medical school appeared hazy and far away, but now I have reached the point where medical school is the next step and very real. Since I moved back home from college for the summer, a large percentage of the conversations between my parents and I have been centered on how I would get into medical school. I worry enough about this myself, but my parents seem to be able to vocalize all my thoughts and amplify my fears about the application process.

"He just got rejected by that medical school... what more can they be looking for? He has almost a perfect GPA and high percentile MCAT!"

"I was looking online... and I saw that this university has an average of 32 MCAT! You should make sure you spend next summer studying!"

"I was looking online... and I saw that medical schools have 1.5% acceptance rates! How will you get in?"

"Kamalamma...It's getting harder and harder to get into medical school... perhaps you should spend a summer in Africa doing volunteer work?"

As I was about to cross stitch a pillow with the saying 'Medical schools have a 1.5% acceptance rate', I found that this isn't actually true. Medical schools have a 43.1% acceptance rate, in that, out of all the medical school applicants, 43.1% end up matriculating into a medical school. However, the

Kamala is a sophomore undergrad at the University of Michigan. She is going to be majoring in Neuroscience and is currently working in a lab. She is originally from Grosse Pointe Shores, Michigan.

ominous 1.5% number comes from the number of applications in every cycle, not the students.

And as for medical school applications, what does a "successful" applicant have? From what I have researched (which has been a lot), applications need to have a competitive GPA and MCAT, as one might assume, but there is a lot of other extras that most people try to include. Hundreds of hours volunteering at a hospital, dozens of hours shadowing physicians, research papers, charity work in a third world country, invention of a new type of hospital scanner, and curing a version of cancer.

The last few may be an exaggeration, but at a competitive university like the University of Michigan, Ann Arbor, it can really feel that an application with all of these is the norm. As the elder child of a successful physician and a computer scientist, it feels that all the eyes are on me, waiting to see what kind of successful children these two highly successful people could churn out. In addition to this, many of my mother's colleagues and cousins have children my age, and it's a subtle competition between all of us to see who can make it to medical school. In reality, I am sure that people aren't watching me that closely, but that awareness and my dedication to my goal helps to drive me.

Since all of this pressure started to build up (even though the beginning of this article suggests otherwise) I decided to start making resolutions to relieve at least some of it. I'm about to enter my second year of undergrad and I have made a list of resolutions to help me focus on small achievements, instead of the lofty ultimate goal of getting into medical school. Hereby I resolve this year to be organized and neat; be healthy; and not fall behind on my school work.

To remind myself, I keep sticky notes around myself and on my computer. If I ever get lazy or unmotivated, I can look around myself for my self-motivation and find it peeking out behind my biology book, on my ceiling, or inside my closet. It reminds me to take each day one at a time, but to never lose sight of my larger goals and aspirations. Or if my own fountain of motivation has run dry and the situation is dire enough, I can call home and hear my parents lovingly remind me about the neighbor's boy doing volunteer work in Timbuktu and ask me, with just the right hint of worry, how my biology class is going. *

Millennials are the Future of America

Adi Sathi

Leaving high school, I remember knowing very little about American politics. Everything I knew was based on a required basic level civics class and my participation in our school's mock election that happened during presidential election years. I also remember winning the election to be my senior class vice president, but looking back, that election was not really political; it was a glorified popularity contest. What I do remember was being taught about the apathy that the American electorate has towards politics in general. Recently, both the Congress and the President seem to have consistently low approval ratings and the gridlock between the Republicans and the Democrats creates an underproductive government.

With so many problems in the system, you may ask yourself why, as a young person, you would want to care about American politics. In my opinion, there are three main answers to this question. For one, millennials are a large part of the electorate, but typically do not vote; if young people were to become more organized, politicians would care more about their vote, and, therefore, about their issues. This would mean that for youth related issues, such as higher education, elected officials would have to be more considerate of the millennial voice. As of now, education policy is not usually made to be a priority by policy makers because they know that it will have minimal effect on their re-election campaigns. Increasing the strength of the youth vote will make them care.

Secondly, it is important to note that it is only a matter of time before today's millennials are the politicians, business leaders, and entrepreneurs of

தாநா

பெப்ரவரி 2014 ♦ 20

tomorrow. Getting them engaged early on can only lead to a better governmental system in the future. Lastly, most people only pay attention to politics at the national level and tend to discount the power of state and local government. The impact that an increase in the millennial voter base will have on the national scale can be multiplied significantly at the state and local levels. Also, more than 48 percent of the 113th U.S. Congress was previously elected to serve in the state legislature, so engaging with them at an early stage of their political career will have long term benefits.

Looking back, I wish I would have been more engaged with American politics at a younger age. I now recognize the influence that government has on our day-to-day lives. Mobilizing the millennial vote will have both short and long term impacts on the political system at the local, state, and national level. If this happens, I believe that the future political leaders of America will be more engaged with youth interests and create more impactful change for our future generations to come. ❁

Adi Sathi

*Executive Director,
Association of Big Ten Students*

BA '13/MSW '14, University of Michigan

Adi Sathi is a graduate student at the University of Michigan where he also finished his undergraduate degree in political science in May of 2013. He was elected in August of 2013 to serve as the Executive Director of the Association of Big Ten Students to represent the voice of over 540,000 students from the 14 schools in the Big Ten conference. He was also elected to be one of the youngest members of Michigan's 11th Congressional District Republican Committee (CDRC), a 25 person committee that is dedicated to electing Republican candidates at all levels within the congressional district. Because of his political activism, Adi was recognized by Red Alert Politics on their '30 Under 30' list for 2014.

రాస్టబెర్రీ పై కంప్యూటర్

భసు గీడు

ఈ రవై సంవత్సరాల క్రితం భారతదేశంలో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ విద్యార్థులకి ,అందులో ఎలక్ట్రానిక్స్, కంప్యూటర్స్ సబ్జెక్చులు చదివే విద్యార్థులకి ఒక ఇఖ్బంది వుండేది, ఫలానా విద్యుదయస్క్యూంత తరంగాలు ఇలా ప్రవహించేవి అని చెప్పితే నమ్మటం తప్ప వాటిని చూడటానికి ఏమన్నా పరికరం ఉండా అంటే సమాధానం లేదు. అంటే వేరే దేశాలలో విద్యార్థులు ఆ తరంగాలని చూసి శాస్త్రాన్ని ఆకథింపు చేసుకునే వారనుకుంటున్నారా? లేదండి, అని ఎవరి కంటికి కనపడవు, కానీ ప్రవహిస్తూనే వుంటాయి. ఇటివలె వాటిని కంటితో చూసే పరికరాలను కనిపెట్టారు. విభిన్నమేమిటంటే మొన్సుమొన్సుటిదాక ఈ తరంగాలని కంటితో చూసే భాగయం లేకుండానే శాస్త్రవేత్తలు ఆ తరంగాలపై రకరకాల సూత్రాలను కనిపెట్టారు. ఇక భాతికమైన వస్తువులు కంప్యూటర్లు, కార్లు, మొబైల్ ఫోనులులాంటి వాటిని వీక్షించి, స్పృశించి ప్రయోగిస్తే గాని మనకు త్వరగా విషయం అర్థంకాదు. ముఖ్యంగా కంప్యూటర్ మనము రోజు వాడే వనిమట్టుగా మారింది. కంప్యూటర్లో వున్న విడిభాగాలు మనకి అన్ని తెలియవు. కొన్నింటి గురించి మనం చదువుకున్నా కంప్యూటర్ డబ్బాలో అని ఎక్కడ ఉంటాయో, ఎలా అమర్చారో తెలియదు. ప్రత్యేకంగా వీటి గురించి

తెలుసుకోవాలంటే ప్రింటెడ్ సర్క్యూట్ బోర్డుపై వున్న రకరకాల కంప్యూటర్ చిప్పులని చూస్తే అర్థం అవుతుంది. ఒక్క సర్క్యూట్ బోర్డు మాత్రమే కాదు దానితో అనుసంధించబడ్డ ఇతర భాగాలు ఎలా అమర్చబడ్డాయో ఈ విడిభాగాలన్నీ కలసి ఒక యంత్రంగా ఎలా పనిచేస్తాయో కంప్యూటర్లు తెరిచి చూస్తే తెలుస్తుంది. ఈ కంప్యూటర్లు మొదట చాలా పెద్దగా ఉండేవి. వీటిని అమర్చటానికి దాదాపు ఒక గది నిండిపోయేది. ఈ పెద్ద కంప్యూటర్లు వ్యాపారసంపాత్లో ప్రభుత్వరంగాలలో వాడేవారు. వీటిని కంప్యూటర్ తయారీసంపు ఇంప్ కంప్యూటర్ వాడకం కేవలం వ్యాపారసంపాత్లకే కాదు ఇంటిల్లిపాదికి కుడా వీటి అవసరం వుండని ఇంప్ గుర్తించి చిన్న కంప్యూటర్ తయారీ దిశగా పరిశోధన మొదలు పెట్టింది. మరి అని మనకి పర్సనల్ కంప్యూటర్గా ఎలా రూపొంతరం చెందాయి అంటే సమాధానం 70 మరియు 80వ దశకంలో అమెరికాలోని చాలామంది కళాశాల విద్యార్థులు చేసిన కృషి.

1964లోని IBM సిప్పం 360

అప్పటి పిల్లలు కంప్యూటర్కి కావలసిన మదర్ బోర్డు మరియు కంప్యూటర్కి మెదడులాంటిది అయిన ప్రాసెసర్ని అమర్చుకొని వివిధ ప్రయోగాలు చేసి

కంప్యూటర్ ను చిన్నగా తయారుచేశారు. మైక్రోస్పోష్ట్ వ్యవస్థాపకుడు బిల్గేట్ మరియు ఆపీల్ కంప్యూటర్ వ్యవస్థాపకుడు స్టీవ్ జాబ్స్ కూడా ఇలా చిన్న మదర్ బోర్డుని కొనుక్కొని వాటిపై ప్రయోగాలు చేస్తూ చాలా విషయాలు నేర్చుకున్నారు.

Altair 800

అనేక వ్యక్తులు మరియు సంస్థల క్రూపితో 80వ దశకంలో వ్యక్తిగత కంప్యూటర్లు ఆవిర్భవించాయి.

http://americanhistory.si.edu/collections/search/object/nmah_334396
[\(http://www.altairkit.com/\)](http://www.altairkit.com/)

కాలక్రమేణ పర్సనల్ కంప్యూటర్లు మరింత చిన్నగా అవటం, వాటికి సంబంధించిన స్టోవేర్ అభివృద్ధి చెందటంతో 10వ తరగతి నుండి కళాశాలకు వెళ్ళి విద్యార్థులు ఇలా కంప్యూటర్ కిట్లు కొనుక్కొని వాటితో ప్రయోగాలు చేయటం తగిపోయింది. ఇక స్టోవేర్ నులు, టాబ్లెట్ యుగం వచ్చాక కంప్యూటర్ రూపొంతరం చెంది అది ఒక సరుకుగా మారింది. స్టోవేర్ అభివృద్ధి చెంది నేటి యువతరం వాటికి ప్రోగ్రాములు రాయటం పై దృష్టి సారించారు కానీ అసలు కంప్యూటర్ కానీ లేదా టాబ్లెట్ కానీ ఎలా తయారుచేస్తారో, వాటికి కావలసిన విడిభాగాల గురించి తెలుసుకోవటం తగింది. ఈ పరిస్థితి ఇలా సాగితే రాబోయే తరాల విద్యార్థులలో ప్రయోగాలు చేసి కొత్త విషయాలని కనిపెట్టడం తగిపోతుంది. బడిపెల్లల నుంచి కళాశాల విద్యార్థుల వరకు కంప్యూటర్ మదర్ బోర్డు

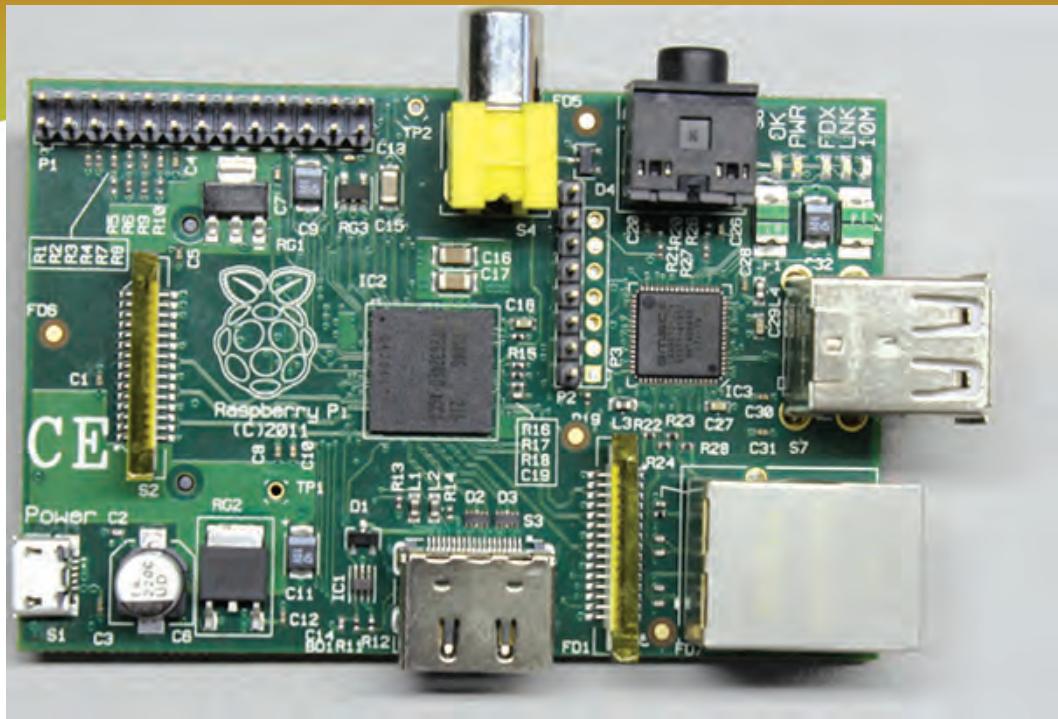

పై ప్రయోగాలు చేసే 70 మరియు 80వ దశకంతో పోలీస్టే నేటి పిల్లలు ప్రయోగాలు చేయటం తగ్గింది. దానివల్ల సృజనాత్మకత కూడా తగ్గే ప్రమాదం వుంది. ఈ సమస్యని గుర్తించి, ఇంగ్లాండ్లో రాస్పబెర్రి పై (Raspberry Pi) అనే సేవసంస్థ పిల్లలకి పారశాల చదువులతో పాటు కొస్తు కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం ఇవ్వటానికి పూనుకుంది. యూనివరిటీ ఆఫ్ కేంబ్రింఘమ్ కంప్యూటర్ ప్రయోగశాలలో మొదలయిన ఈ ఆలోచన. దాని ఫలితమే ఈ చిన్న రాస్పబెర్రి పై కంప్యూటర్.

రాస్పబెర్రి పై మోడల్ B

ఈ చిన్న క్రెడిట్కార్డు పైజు మదర్బోర్డు కంప్యూటర్కి ఒక టీవీ మరియు కీబోర్డ్, మాన్ కలిపితే మీకు పూర్తిస్థాయి కంప్యూటర్ తయారపుతుంది. దీనితో పిల్లలు కంప్యూటర్ విడిభాగాల గురించి తెలుసుకుంటారు. కంప్యూటర్ ఎలా పనిచేస్తుంది? కీబోర్డ్ మరియు మాన్ ఎలా కంప్యూటర్కి అనుసంధానించబడతాయి? కంప్యూటర్ నుండి విడిమో మానిటర్కి ఎలా వెడుతుంది? కంప్యూటర్కి కావలసిన విద్యుచ్ఛక్కి ఎలా వస్తుంది? లాంటి విషయాలు తెలియటమే కాకుండా ఈ కంప్యూటర్ ప్రోగ్రాములు ఎలా రాయాలి? కంప్యూటర్ని ఎలా వాడుకోవాలి అన్న సహజ కుతూహలం

పిల్లలకి ఈబుల్లి కంప్యూటర్ కలుగజేస్తుంది. మరి ఈ కంప్యూటర్ ధర ఎంత అనుకుంటున్నారా? కేవలం 35 డాలర్లు. 2013లో మొదట తయారుచేసిన ఈ బుల్లి కంప్యూటర్ని రెండవసారి మార్చులతో 2014లో విడుదల చేశారు.

మీ పిల్లలు పారశాలలో గణిత మరియు సాంకేతిక శాస్త్రాలలో ఉత్సాహం చూపిస్తే ఈ బుల్లి

కంప్యూటర్ వారి భవిష్య కళాశాల చదువులకి చాలా ఉపయోగపడుతుంది. ప్రస్తుతం కళాశాలలో వున్న పిల్లలకి ఈ కంప్యూటర్ సాఫ్ట్వేర్ తయారుచేస్తే కంప్యూటింగ్ గురించి మరికొంత అవగాహన పెరుగుతుంది. చివరిగా ఒక్క విషయం మాత్రం మరిచి పోవద్దు- కీబోర్డ్, మాన్ మరియు మానిటర్ మాత్రం మీరే తెచ్చుకోవాలి. *

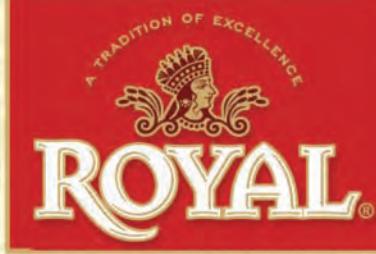
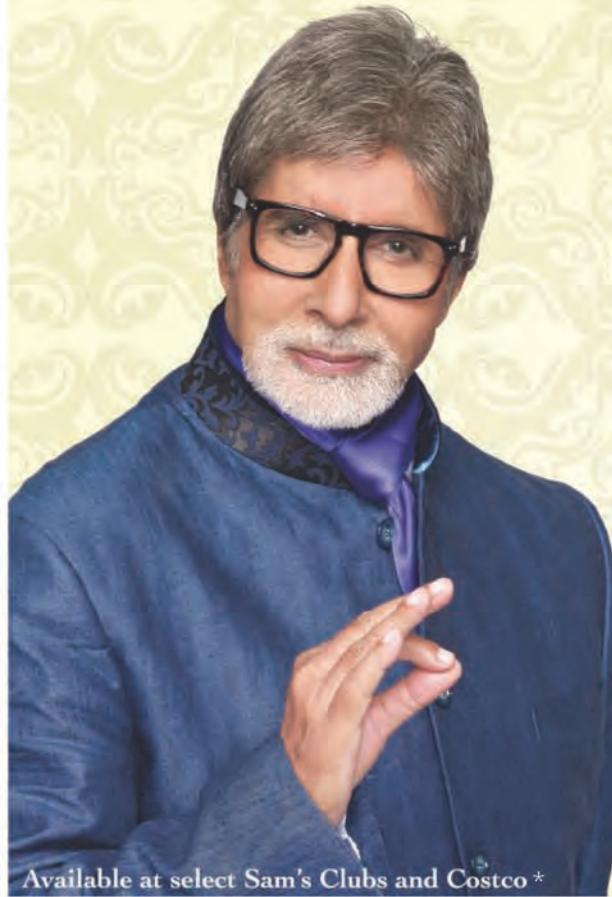
యువ రచయితలు కావాలి

హైస్కూలు, కాలేజి విద్యార్థులైన తెలుగు యువత నించి కథలు, కవితలు, వ్యాసాలు అప్పోనిస్తున్నాం. తెలుగులో కానీ, జంగ్లీమలో కానీ రాయవచ్చు. వివరాలకు-
editor@tana.org

LOOKING FOR YOUNG WRITERS

TANA Patrika is looking for fresh writing from young Telugu people. If you are aged between 15 and 25 years, we want to read your submissions "Any topic Any genre/format " Essay, Musings, Story, Poem. Share your thoughts with us. Send your submissions to editor@tana.org

Organic Sona Masoori Rice
Proudly Grown in Southern India

Available at select Sam's Clubs and Costco *

Sam's Club Locations

ARKANSAS

3500 SE CLUB BLVD, BENTONVILLE, AR 72712

CALIFORNIA

1225 CONCORD AVE, CONCORD, CA 94520
3360 EL CAMINO AVE, SACRAMENTO, CA 95821
2601 SKYPARK DR, TORRANCE, CA 90505

COLORADO

7805 E 35TH AVE, DENVER, CO 80238
6201 S AURORA PKWY, AURORA, CO 80016

GEORGIA

1940 MOUNTAIN INDUSTRIAL BLVD, TUCKER, GA, 30084
3450 STEVE REYNOLDS BLVD, DULUTH, GA 30096
10600 DAVIS DR, ALPHARETTA, GA 30009

ILLINOIS

2450 MAIN ST, EVANSTON, IL 60202
101 W OAKTON ST, DES PLAINES, IL, 60018

MARYLAND

3535 RUSSETT GRN, LAUREL, MD 20724
610 N FREDERICK AVE, GAITHERSBURG, MD 20877

MINNESOTA

3745 LOUISIANA AVE S, MINNEAPOLIS, MN 55426

NEW JERSEY

883 US ROUTE 1, EDISON, NJ 08817

NORTH CAROLINA

8909 JW CLAY BLVD, CHARLOTTE, NC 28262
3001 CALVARY DR, RALEIGH, NC 27604

PENNSLYVANIA

3621 WILLIAM PENN HWY, MONROEVILLE, PA, 15146

OHIO

5870 SAWMILL RD, DUBLIN, OH 43017
1755 HILLIARD ROME RD, HILLIARD, OH 43026

TENNESSEE

7475 WINCHESTER RD, MEMPHIS, TN 38125

TEXAS

10488 KATY FWY , HOUSTON, TX 77043
351 HIGHWAY # 6, SUGAR LAND, TX 77478
13600 EAST FWY, HOUSTON, TX 77015

VIRGINIA

45425 DULLES CROSSING PLZ, STERLING, VA 20166
14050 WORTH AVE, WOODBRIDGE, VA 22192

WASHINGTON

1101 SUPERMALL WAY SW1275, AUBURN, WA 98001

WISCONSIN

3900 DEERFIELD DR, JANESVILLE, WI 53546
2470 W MASON ST, GREEN BAY, WI 54303
7050 WATTS RD, MADISON, WI 53719

*Also available at your local ethnic stores

25 ♦ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014 | ಶಾಸಕತ್ತಿಕ

‘గోటింజలి’ గీత రచన పాటి

ఒకప్పుడు తెలుగుజాతి గురించిన ప్రభోద గీత రచనలో పోటీలు నిర్వహిస్తే ‘చెయ్యెత్తి జై కొట్టు తెలుగోడా...’, ‘పాడరా బి తెలుగువాడా?’ లాంటి జనరంజకమైన పాటలు వెలువడ్డాయి. అదే స్వార్థితో డాలసులో గత సంవత్సరం మే నెలలో జరిగిన 19వ తానా మహాసభల సందర్భంగా తానా, ఆంధ్రజ్యోతి కలిసి, ‘తెలుగుభాష’ అనే అంశంపై గీతరచన పోటీలు నిర్వహించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి అమెరికా వరకు వందలాదిమంది కవులు, గేయ రచయితలు ఈ పోటీలలో పాల్గొన్నారు. కన్నగంటి చందగారు, అప్పర్గారు, వడ్డెపల్లి కప్పగారు ఈ పోటీలకు న్యాయనిర్దేశలుగా వ్యహరించారు.

చక్కని చిక్కని కవిత్తు, క్రొత్తదనం, శిల్పం, గాన సౌలభ్యం కొలమానాలుగా జిగిన పోటీలో అందరు న్యాయనిర్దేశలను మెప్పించి బైరవభట్ట కామేశ్వరరావు రచించిన ‘తెలుగంటే ఎందుకో తీయని పులకంత’ పాట ప్రథమ బహుమతి రూ. 10116ని గెలుచుకుంది. దండబోయిన పార్యతీదేవి గారి ‘అందమైన నా తెలుగు’ పాట రెండవ బహుమతి రూ. 5116, జెజ్జాల కప్పమోహనరావుగారి ‘తెలుగులో పాడుతా తీయగా’ పాట మాడవ బహుమతి రూ. 3116 గెలుచుకున్నాయి. ఇవిగాక అత్యుత్తమ రచనలుగా మొదటి పన్చెండు స్కాలాల్లో ఉండవల్లి సూర్యచంద్రరావు, వీరిల్లి రవి, కేయస్పెమ్ ఫణింద్ర, గరిమెళ్ళ నారాయణ, తుమ్మారి రామ్మాహనరావు, వురిమళ్ళ సునంద, టీవీ రామదాన్, ప్రజాగాయకుడు వంగపండు, రెడ్డి రామకప్పగారి పాటలు ఎంపిక కాబడ్డాయి.

ఈ మంచి పాటలు పదికాలాల పాటు తెలుగువారిని అలరిస్తాయని తానా అధ్యక్షులు తోటకూర ప్రసాద్, 19వ తానా మహాసభల సాహిత్యవేదిక సమస్యయక్కర మద్దకూరి విజయ చంద్రపోన్ ఆశిష్టూ పోటీలో పాల్గొన్న వారందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు.

బైరవభట్ట కామేశ్వరరావుగారు చెష్టె వాస్తవ్యాలు. వ్యతిలీత్తు సాక్షివేర్ సంస్థలో పశిచేస్తున్నా, ప్రవుత్తి లీత్తు తెలుగు భాషా, సాహిత్యాల మీద ఎంతో అసక్తి, కుమాట, సుజనరంజని మొదలైన అంతర్జాల పత్రికలలో తెలుగు పంచసాహిత్యం గుట్టి వ్యాసాలు త్రాస్తాంటారు. పంచమంటే మక్కువతో తెలుగుపంచం అనే భ్లాగు నిర్వహించారు.

తెలుగుటే ఎందుకో తీయని పులకింత తేయని పులకింత

బైరవభట్ట కామేశ్వరరావు

తెలుగంటే ఎందుకో తీయని పులకింత తెలుగుమాట వింటే ఉప్పాంగిపోవు మనసంతా నరనరాల ఉరకతెత్తు తరతరాల తెలుగుదనం అఱువఱువున బుట్టు వేయి వసంతాల చిగురింత అమరవాణి నందనవన పారిజాత పరీమళము తేనెలూరు జానుతెనుగు సిరిమల్లెల కమ్మతాపి పారసీక జబానులో గులాబీల ఖుమ్మాలు ముచ్చటగా, ముప్పెటగ, మురిపించే రంగరింత

ప్రవాసాన బంటరిగా నివాసముండేటప్పుడు హరాత్తుగా ఒక్కసారి అమ్మ గుర్తుకొచ్చినపుడు త్యాగరాజుకీర్తనే, అన్నమయ్య పదమో, కరుణార్థి పద్యమో, ఘుంటసాల గళమో, గాలిలోన తేలివచ్చి కమ్ముగ చెవి సోకగానె గుబులంతా తీరి కలుగు కొండంత నిశ్చింత

నన్న నన్నుగా నిలిపే నాన్నబాప తెలుగు నిన్న నన్న కలిపే మన అమ్మబాప తెలుగు ప్రపంచాన్ని చుట్టిన సంపన్న భాప తెలుగు శ్రమజీవుల కండరాల శక్తి భాప తెలుగు పలుకే బంగారమైన పాతభాప తెలుగు కులుకే సింగారమైన కొత్త భాప తెలుగు నిరంతరం ప్రవహించే జీవభాప తెలుగు, సజీవభాప తెలుగు తెలుగంటే అందుకే తీయని పులకింత తెలుగుమాట వింటే ఉప్పాంగిపోవు మనసంతా

మా జ్ఞాపకాలలో చేరా... చుద్దిశాయి కృష్ణరెడ్

ఎద్దునా దూరమైతేనేగానీ దాని విలువ తెలిసింది అంటారు. భాష మీద ఉన్న మమకారం కూడా తెలుగు నేల వదలిన తర్వాతే ఎక్కువైపు దనుకుంటాను. ఆ మక్కువతోనే, అప్పటికి సుమారు 20 సంవత్సరాలుగా తెలుగునేలకు దూరంగా ఉంటున్న నాకు 1998 డిసెంబరులో జరిగిన మొదటి డిట్రాయిట్ తెలుగు లిటరరీ క్లబ్ (అప్పటికా పేరు లేదు) సమావేశానికిని ఏన ఆర్థన్ గ్రంథాలయానికి వెళ్లాను. తర్వాత రెండు, మూడు నెలల కొకసారి జరుగుతున్న ఈ సమావేశాల్లో మూడవ సమావేశానికి శంకగిరి నారాయణస్వామి తల పండిన ఒక పెద్దాయన్ను తీసుకొచ్చి అందరికీ పరిచయం చేశారు.

అప్పటి పరిచయ వివరాలంతగా
 గుర్తులేవు కానీ ఆయన ఒక
 తెలుగు ప్రాఫేసరని మాత్రం
 గుర్తుంది. ఆ సమావేశంలో
 చర్చాంశం తిలక్ ‘అమృతం
 కురిసిన రాత్రి’ కవితా సంకలనం.
 అందరం ఎవరికి నచ్చిన కవితల్ని
 వాట్లు చదువుతూ వ్యాఖ్యానాలు
 చేస్తున్నాం. పెద్దాయన
 వింటున్నారు కానీ మాట్లాడింది
 తక్కువ. ఇంతలో నేను ఒక
 కవితలోని సంస్కృత పదాల
 వాడకాన్ని సూచిస్తూ తిలక్
 అనవసరంగా సంస్కృత పదాలు వాడతాడని
 అరుదు విమర్శించాడన్నాను. దానికాయన అరుదు
 అలా ఎప్పుడూ అనలేదని అన్నా, నేను
 ‘ఉండవలసిన జ్ఞానం లేని ఉధ్ఘండ పండితుడి’లా
 ఆ విమర్శ చదివానని దబాయించాను. (అరుదు
 విమర్శగానీ తిలక్ గురించి కాదు! ఆ విషయం
 చాలా తర్వాత గుర్తొచ్చింది.) నా అజ్ఞానాన్ని ఉత్తికి
 ఆరేయడానికి ఇష్టపడని ఆయన, ‘అవునేమోలే,’
 అన్నట్టు ఊరుకున్నారు. ఆ తర్వాత ఆయన్ను మళ్ళీ
 రెండు నెలల తర్వాత కలవడం సిన్నినాటీలో
 జరిగిన తానా సమావేశాల్లోనే. కానీ ఆలోగానే
 తెలిసింది, ఆయన ప్రసిద్ధ తెలుగు భాషా
 శాస్త్రవేత్తని, ‘చేరాతలు’ శిరికలో విజ్ఞానదాయకమైన
 అనేక విమర్శనా వ్యాసాలు వ్రాశారని, ఆయన
 పేరు చేకూరి రామారావు అనీ, నా చేష్టలు
 హనుమంతుడి ముందు కుప్పిగంతుల్లాంటివన్నీ!
 నా తప్పు ఒప్పేసుకుని గుంజీలు తీడ్చామనుకుంచే,
 చేరాగారు ఇలాంటి అనవసరమైన విషయాలకు
 బుర్రలో చోటివ్వరని తెలిసిపోయింది.
 చేరాగారు మా లిటరరీ క్లబ్ ప్రారంభదశలోనే
 పరిచయం కావడం విశేషం. వారి పిల్లల

కుటుంబాలతో గడిపేందుకు 1999 ఏప్రిల్లలో
 చేరాగారు అమెరికాలో వచ్చారని నారాయణస్వామి
 గారికి తెలిసింది. నారాయణస్వామిగారు షాన్సినే,
 ‘డిట్రాయిట్కు 50-60 మైల్ల దూరంలో ఎక్కడ
 ఉన్నా నేను మిమ్మల్ని కలుస్తాను,’ అంటే, కేవలం
 పదిమైల్ల దూరంలో ఉన్న కేంటన్లోనే ఉన్నారని
 తెలిసింది. అప్పట్టుంచి చేరాగారిని ఆగస్టులో తిరిగి
 ఇందియా వెళ్లేవరకూ మా ప్రతీ సమావేశానికి
 నారాయణస్వామిగారు తీసుకొచ్చేవారు. అలా
 చేరాగారు మాకు పరిచయమై దగ్గరయ్యారు.
 (నిజానికి నాకు చేరాగారి పేరు అంతకుముందు
 తెలియదు. తెలిసిన తర్వాత ఎవరి దగ్గర ఆయన
 పేరు ప్రస్తావించినా, చేరాతలు గురించి
 మాట్లాడేవారే. ఎక్కువగా 1980ల్లో ఆంధ్రజ్యోతి
 ఆదివారం సంచికల్లో వచ్చిన చేరాతలు, 1975లోనే
 తెలుగునెల దాటిన నాకు తెలిసే అవకాశం
 తక్కువ.)

అప్పట్లో యథాలాపంగా కలుస్తున్న మాకు
 2001లో ‘డిట్రాయిట్ తెలుగు సాహితీ సమితి’ అని
 పేరు పెట్టింది చేరాగారే. ఆయన 1999లో
 నాలుగు నెలల పాటు మా ప్రతీ సమావేశంలోను

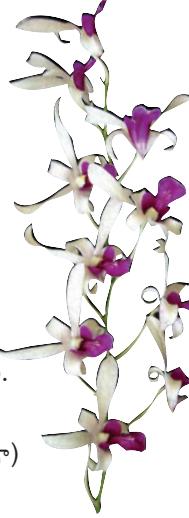
పాల్గొని డిట్రాయిట్ నుండి తిరిగి వేళ్లే ముందు ఆయనకు మా జ్ఞాపకార్థం ఏమైనా ఇవ్వదలిచాం. కొంత డబ్బు పోగేసి, దీనితో పుస్తకరూపంలో రాని చేరాతల్లి ప్రచురించమని కోరాం. 2001లో ‘కవిత్వానుభవం’ పేరుతో ప్రచురించిన చేరాతల సంకలనం పీరికలో అప్పటివరకూ పేరు లేని మా గుంపుకు ‘డిట్రాయిట్ తెలుగు సాహితీ సమితి’ అని నామకరణం చేసేశారు. ఆ తర్వాతే మేము ఒక సంస్థగా ఏర్పడింది కూడా. కేవలం నామకరణం మాత్రమే కాదు, చదివిన సాహిత్యం పై చర్చించాల్సిన విధానాన్ని కూడా పారం చెప్పినట్టు చెప్పుకుండా మాకు నేరించారు కూడా.

తర్వాత మళ్లీ 2003లో శాస్త్రజ్ఞోనలో జరిగిన తానా సభల్లో పాల్గొనడానికి వచ్చినప్పుడు తానా వారి మొదటి గిడుగు రామమూర్తి పంతులు పురస్కారాన్ని 2003లో అందుకున్నారు. అప్పుడు కూడా డిట్రాయిట్లో కొంతకాలం ఉన్నారు. ఇక్కడ ఉన్నన్నాట్ల ఇంచుమించు ప్రతి వారాంతం చేరాగారితో సాహిత్య విందులే! ఒకరోజు ఓల్గా, గరికపాటి నరసింహరావు, చేరాగార్లతో ఉపవ్యాస కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేశాం. కార్యక్రమానికి ముందుగా నన్ను హాచ్చరించారు, మిగిలిన ఇద్దరి ఉపవ్యాసాలు వినగలరు గానీ, తను మాటల్లాడేది ఎవరూ వినరని, తనకు చాలా తక్కువ సమయం కేటాయించమని. అదేమిటంటే, ‘మీరు, సీతారామయ్యగారు సైంటిస్టులు కాబట్టి సిద్ధాంతాల మీద మీకున్న మోజు కొఢ్చి నన్ను మాటల్లాడుమంటున్నారు కానీ ఆ మోజలేని వాళ్లకి భాషాశాప్తం మీద ఉపవ్యాసం బోరు కొడుతుంది,’ అని. కాదు కూడదని వాదించగా, తన ఉపవ్యాసం చివర ఏర్పాటు చెయ్యమన్నారు, ముందు ఉపవ్యాసం ఎవరికి విసుగు కలిగించకూడదంటూ! చివరిగా అయినా ఆయన ఉపవ్యాసం అందరూ ఎంతో ఆసక్తిగా విన్నారన్నది వేరే విషయం. నా

ఉపవ్యాసం ముందుండాలంటూ పట్టుదల చూపిన శాప్రవేత్తల్ని చూశానుగానీ, క్రోతల్లి, కార్యక్రమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని చేసిన చేరాగారి సూచనలు ఆయన సంస్కారానికి నిదర్శనాలు!

డిట్రాయిట్ తానా సభల (2005)

సందర్భంగా చివరిసారిగా చేరా అమెరికా వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా చేరాగారి సంపాదక్త్వంలో (నడుపల్లి శ్రీరామరాజుగారు సహ సంపాదకులుగా) 1986లో మొదటిసారిగా ప్రచురించిన ‘మరోసారి గిడుగు రామమూర్తి వ్యాసాలు, లేఖలు’ విష్వత ప్రచురణగా మళ్లీ ప్రచురించే ఆవకాశం మా క్లబ్కు దక్కింది. అప్పుడే ఆయన చేత తెలుగు వచన వ్యాసాలం మీద పుస్తకం ప్రాయించాలని కొందరు మిత్రులు ప్రతిపాదించారు. నిజానికి ఆ పుస్తకం ఆలోచన ఆయనకు ఎప్పట్టుంచో ఉన్నదే. ఇంటియా వెళ్లగానే ఆ పనిమీదే ఉంటానన్నారు కూడా. ఆ తర్వాత మళ్లీ 2007లో ప్రాదరాబాదులో ఆయన స్వగృహంలో కలిగాను. తెలుగు వచన వ్యాసాలం పుస్తకం ప్రాయాలన్న ఆయన సంకలనం మాటల్లోకచ్చింది. కానీ అప్పటికి ఆయన చూపు బాగా మందగించడంతో వెనకాడుతున్నారు. ప్రాయసగాళ్లను ఏర్పాటు చేస్తామంచే సరేనన్నారు కానీ, ఎక్కువగా చదివే ఆలవాటున్న ఆయనను చూపు మందగింపు బాగా క్యంగదీస్తున్నట్లినిపించింది. లిటరరీ క్లబ్ పది సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకుంటున్న సందర్భంగా 2008లో రెండురోజుల పాటు ప్రత్యేక సమావేశాలు ఏర్పాటు చేధ్వమనుకుంటున్నాం రమ్యంచే, చాలా ఉత్సాహపడ్డారు గానీ, ఇహ ప్రయాణం చేసే ఓపిక లేదన్నారు. ఆయనే చేయగలిగినవి, చేయాల్సినవి ఎన్నో చేయకుండానే, జ్ఞాపకాల ముద్రలను మాత్రం శాశ్వతం చేసి విశ్రమించారు. చేరాగారి సలహాలు, జ్ఞాపకాలు ఆయన నామకరణం చేసిన డిట్రాయిట్ తెలుగు సాహితీ సమితిని ప్రభావితం చేస్తూనే ఉంటాయి

ఎందుకు గుర్తుకొస్తుంది ?

వంశీ మాగంటి

పారే నీళ్ళ చప్పుడు వినగానే ప్రతిసారీ ఆరో నంబరు కాలువే ఎందుకు గుర్తుకొస్తుంది?

వాపింగు మెషీములోంచి బట్టలు తీసి డ్రయరులో వేస్తాన్నిపుడల్లా, చాకలి రాని రోజు ఇంటిల్లిపాదీ వదిలేసిన బట్టలు భుజానేసుకుని, ఆ కాలువకు బయలుదేరే అమృమ్మ ఎందుకు గుర్తుకొస్తుంది?

డ్రయర్లోంచి బట్టలు బయటకు తీసి మడత పెదుతుంటే ఆరో నంబరు కాలవలో బట్టలుతికే చాకలమ్మాయి ఎందుకు గుర్తుకొస్తుంది?

ఎప్పుడన్నా సింకులో మిగిలిపోయిన గిన్నెలు తోముతుంటే పాట్టున్నే ఆరింటికొచ్చి కళ్ళాపి చల్లి, బావి పక్కనే ఉన్న తొట్టిలోకి నీళ్ళు తోడుకుని కాకుల్ని అదిలిస్తూ గిన్నెలు తోమేసి కమలమృగారూ వత్తానండే అని గిన్నెలో పప్పు, అన్నం, కూర తీసుకునిపోయే కిష్టమ్మ, కిష్టమ్మ కూతురు ఎందుకు గ్యాపకం వస్తారు?

కౌద్దిగా పుల్లపెరుగు కంచంలో పడటం ఆలస్యం, భుజానికి ఎడమవైపు పైటేసుకుని తిరిగే ముక్కు

పుడకల గొల్ల ఎందుకు గుర్తుకొస్తుంది?

పావురాల చప్పుడు వినపడటం ఆలస్యం, ఉన్న చిన్న కొంపలోనే బోల్లన్ని పావురాళ్ళని పెంచు కున్న గుడ్డిసత్తెం తాత ఎందుకు గుర్తుకొస్తాడు?

బట్టర్ చూడగానే గాలీ వాన వచ్చినప్పుడు అరుగుల మీదకిక్కి గంతులేస్తుంటే కళ్ళల్లో పడి రెప్పల కంటుకుపోయిన ఇసక బయటికి రాటానికి, కళ్ళల్లో అమృమ్మ పెట్టిన చిన్న వెన్నముద్ద ఎందుకు గ్యాపకం వస్తుంది?

చిన్న వంకాయలు చూడగానే అమృ చేసే గుత్తొంకాయ్ కూర కళ్ళ ముందు ఎందుకు నిలబడు తుంది?

మజ్జిగ పులుసు చూడటం ఆలస్యం, మాగాయి కలిపి అందులో గుంట చేసి మజ్జిగ పులుసు పోసుకుని ఎంతో ఇష్టంగా తినే నాన్న ఎందుకు గుర్తుకొస్తారు?

చిలకల అరుపు ఎక్కుడ వినపడ్డా గుడి మండపం పక్కనే ఉన్న గాడిబావి, దాని పక్కనే ఉన్న కోసేరు,

కోనేరు పక్కనున్న చెట్ల మీంచి ఎగురుకుంటూ గుడి గోపరం మీద ఆవాసం ఏర్పరుచుకున్న చిలకల గుంపు ఎందుకు గుర్తుకొస్తుంది?

గుళ్ళో ఎవరు భజన ఎత్తుకున్న శివాలయం, సాయంత్రానికి గుడ్డి వెలుతురులోనే దిషపు కాంతి లో మెరిసిపోతూ కనపడే శివలింగం, శివాలయం పూజారి శివయ్య, ఆయన ముక్కోపం, చిడతలు, చిన్న మద్దెలతో రాగాలందుకునే ముసలాళ్ళ గుంపు ఎందుకు కళ్ళ ముందు మెదుల్లాయ్?

స్తోత్రం ఏది వినపడ్డా, గిలకల్లేని బావి చప్పా, తల బావి ఒరలకానించి చప్పా మీద పడుకుని సాయంకాలం శొంరిపట్ట వేసుకుని, అమృతాంజనం బాటిలు పక్కన పడేసుకుని కొద్దిగా సేద తీరే తాతయ్య కాళ్ళు వత్తటం, అంత నొప్పిలోనూ ఆయన పిల్లలుందరిని చుట్టూ కూర్చోపెట్టుకోని నేర్చించిన శ్రుతులు, స్తోత్రాలు ఎందుకు గుర్తు కొస్తే?

రోజువారీ- అపును రోజువారీ- ఇలా ఒకటి కాదు, రెండు కాదు, మూడు కాదు, నాలుగు కాదు,

వందల కొద్దీ వస్తువులు, వాసనలు, సంఘటనలు, మనుషులు, వ్యక్తిగొఱలు గుర్తులున్నే. భూమ్యకర్మణ శక్తిలా ఇంత బలమైన శక్తి ఆ జ్ఞాపకాలకు ఉండబట్టి కాదూ మనం మనుషులుగా బతకగలుగుతున్నది? ఇప్పటి తరానికి, డస్పా తెల్సిన పిల్లలకు- అయితే మా అమృతాన్నలు, వాళ్ళ అమృతాన్నలు అలాకూడా, ఇలా కూడా బతికేవారస్తమాట అన్న కొద్దిపాటి ఆశ్చర్యం కలగటం చూసి నయాపైసంతగా గుండె దిటవు చేసు కున్నా. ఇలాటివే మీ జ్ఞాపకాల బావిలో కూడా వుండవచ్చు. బోక్కున తెచ్చి తోడుకోండి. ఆ జలను పంచుకోండి. ఆనందం పెంచుకోండి.

పేరు మాగంటి వంశీమోహన్. ఊరు మచిలిపట్టం. నివాసం కాలిఫోర్నియా రాజధాని శాతమెంటో. పాత సాహిత్యమన్నా పద్మమన్నా, శాస్త్రీయ సంగీతమన్నా, ఆకాశాస్త్రి కార్బూకమాలన్నా విపరీతమైన అభిమానం. వర్తమాన సాహిత్యంతో పలచయం తక్కువ. చిన్నప్పుడు చదివిన రచయితలంబోనే ముక్కువు. మన సంస్కృతి, సంప్రదాయం, సాహిత్యం మీద ఉన్న అభిమానం www.maganti.org అన్న తెలుగు వెబ్సైటుకు పునాది వేయించింది. లప్పడప్పుడు ఊసుపోక త్రాసినవి అంధ్రచ్ఛేతిలేనూ, తణాడులేనూ, కొన్ని అంతర్జాల పత్రికల్లోనూ ప్రచురితం.

తానా చేపడుతున్న వివిధ సమాజ సేవ కార్యక్రమాలలో మీరూ భాగస్వాములు కండి. తానా జీవితసభ్యులుగా చేరండి. వివరాలకు <http://www.tana.org/membership/how-to-become-a-member->

ఈ పత్రిక మీది

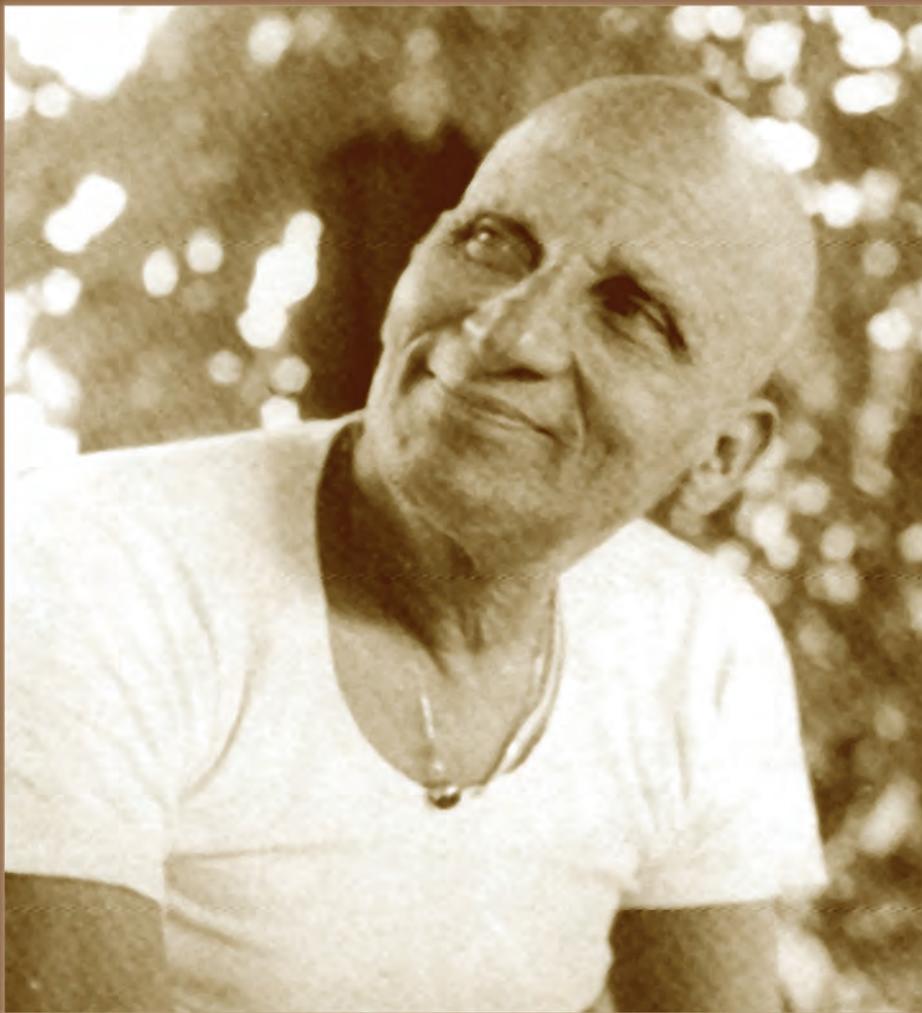
ఏదైనా ఫీచర్ నచ్చిందా? జంకో కథనమేదైనా నచ్చలేదా? మాకు తెలియచెయ్యిండి.

ఒక్క ఈ-మెయిల్ చాలు.

editor@tana.org

మనుస్తి
మనుస్తి

విశ్వనాద సత్యనారాయణ

కొశీ విశ్వవిద్యాలయం పార్శ్వమెంటు హోలు కిటకిటలాడు తున్నది. హోలు వసారా చుట్టూ కూడా జనం గజిబిజిగా ఇరుక్కుని ఉన్నారు. వేదిక ముందు వరుసలో విశ్వవిద్యాలయాపాధ్యాత్మలు ఆచార్య నరేంద్రదేవ్, విశ్వవిద్యాలయాచార్యులు, ప్రముఖులు ఆసీనులయి ఉన్నారు. వేదిక నుంచి,

గోదావరీ పావనోదార వాఃపూర

మఖిల భారతము మాదన్ననాడు,
తుంగభద్రా సముత్తంగ రాముతీడ
కవుల గానము ప్రతిగలయునాడు

అని మేఘు గంభీర నిర్ణ్యం వినబడగానే కల కలం చప్పున చల్లారింది. అందరూ చెపులు దోర పెట్టుకుని వినసాగారు. శ్రోతలలో తెనుగు తెలియని హిందీ, బెంగాలీ వారే పెక్కుమంది. వారిని ఏదో రసధని ముంచేత్తింది. వేదిక నుంచి మరికొంత సేటికి-

పరసుఖుదశౌ పరీపా
క రామణీయక యెరుంగు కచసాన్నిధ్యా
త్త రమణ ప్రథమ స్వర్ప
ప్రరూఢి మెడ హౌలిచె సూత్రబంధన వేళన్
అని వివాహ ఘుట్టమూ, ఆఖరున-
అమరీ కైశిక పారిజాత కుసుమో
హస్యాదు నీ బాలకా
దము నీ భక్తుడు శోభనాది దగు సం
తానంబు జన్మాద్యపా
యము తప్పించుతు!...

అనే మంగళ పద్మం వినిపించాయి.

పది నిమిషాలపాటు కరతాళధ్వనుల కోలాహలం ఆగలేదు. తర్వాత ఆచార్య నరేంద్రదేవ్ లేచి వేదిక అదిరోహించి, పద్మాలు చదివినవారిని గాధాలింగనం చేసుకొని, “ఈ గమకం, సంస్కృత వృత్తాల గతి, శయ్య దేశంలోనే అపూర్వం. సంస్కృతాంధ్రాలు ఇంత సహజీవనం చేస్తాయని మాకు తెలియదు. ఇలాటి కవి దేశంలో ఉన్నారని కూడా మేము ఎరుగం. హిందీలో ‘రీతి సంప్రదాయ’మనే విశిష్ట విధానానికి ప్రవర్తకులు తెలుగువారు. ఈ కవి రచనారీతి భారతదేశంలోనే విశిష్టమయింది. దీనిని ఆంధ్ర రీతి అని కాని, విశ్వనాథ రీతి అని కాని అందాము,” అంటూ ఉండగా మరొకమారు సభాంగణం ప్రతిధ్వనితమైంది. ఆచార్య నరేంద్రదేవ్ ఆ కవికి దుశ్శాలువలు కప్పి, తులసీ రామాయణం, అవధి వ్యాకరణం, నిఘంటువు మొదలయినవి బహుకరించారు.

రచన: తిరుమల రామచంద్ర

ఫాటోలు: నీలంరాజు మురళీధర్

పరరాష్టంలో సాటి తెనుగువానికి, తెనుగువాణికి గౌరవాన్ని ఆపాదించిన ఆ కవి శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు. విశ్వనాథవారు పట్టి సాధించని సాహిత్యప్రక్రియ అంటూ లేదు. మెట్టి చూడని సారస్వతమంటూ లేదు.

విశ్వనాథ వారు 1893 సెప్టెంబర్ 10న కృష్ణ జిల్లా నందమూరులో జన్మించారు. విద్యార్థి దశ అంతా బందరులోని హిందూ హైస్కూలు, నోబుల్ కాలేజీలలోను గడిపారు. ఆ దశలో హిందూ హైస్కూలు ఆవరణలోని కానుగ చెట్టిక్కి కూర్చుని, ముచ్చు ముడి సర్దుకుంటూ ‘శృంగార వీధి’ అని పద్మాలు చెప్పారు. గురువు శ్రీ విమలానంద భారతి (శ్రీ కె.టి. రామారావు) వారితో కలిసి, సంస్కృత, రామాయణ భారతాలు

పిండి చేశారు. పాణినీయం పుక్కిటుబట్టారు. ఈ నిరంతర పరిత్రమవల్ల కాబోలు బి.ఎ. పలుమారు తప్పారు. తర్వాత ఎం.ఎ. కూడా పాసయారు.

వారు జీవిక కోసం నేషనల్, హిందూ, ఎ.సి. కాలేజీలలో కొంతకాలం, విజయవాడ ఎన్సార్కెర్ కళాశాలలో ఇరవై ఏళ్లు ఆంధ్ర భాషాచార్యులుగా ఉన్నా, కరీంనగర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాలుగాను, సాహిత్య అకాడమి ఉపాధ్యక్షులుగా ఉన్నా, శాసన మండలి సభ్యులుగా ఉన్నా ప్రధాన వ్యాసంగం రచన. లేడికి లేచిందే వేళ అన్నట్లుగా వారు వెళ్లిందే కాలేజీ వేళగా గడిచాయి ఉద్యోగాలన్నీ.

వారి తొలి కవిత గిరికుమారుని ప్రంచయ గీతాలు 1920 ప్రాంతంలో ‘సాహితి’లో అచ్చ య్యాంది. మొదటి నవల అంతరాత్మ జాతీయోద్యమ నాటి నేపథ్యం. దాదాపు 20 నవలలు రాశారు.

విశ్వనాథ రచనా విధానం విచిత్రం.

కూర్చునే బల్ల అవీ ఏమీలేవు. పద్మాలయితే వందకు పైగా తలలోనే ప్రాసుకొని తర్వాత స్వయంగా కాయితం పై పెడతారు. వచనమయితే, వారు చెబుతుంటే ఇతరులు ప్రాసుకోవలసిందే. వేయి పడగలు మొదట్లు స్వయంగా ప్రాయడం ప్రారంభించగా మూడు ప్రకరణలు మూడు నెలలు పట్టిందట. ఇది సరికాదని చెప్పడం ప్రారంభించి వేయి పుటలు 29 రోజుల్లో చెప్పారట.

విశ్వనాథ వారు మంచి భోక్త. స్టంట్ సినిమాలన్నా, ఇంగ్లీషు సినిమాలన్నా వారికి ప్రీతి మెందు.

లక్ష్మనుర పుటలకు పైగా ప్రాసిన విశ్వనాథవారు ఏ సిద్ధాంతం చెప్పినా, ఏమి ప్రాసినా వారి రచనలకున్న ప్రాచుర్యం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే కాదు, భారతదేశంలోనే మరే కవి రచనలకూ లేదు. వేయి పడగల పాపరేడూ, చెలియలికట్ట లేని పసిఫిక్ పాథోనిథీ, మూడుగులతో నేల కొలిచిన త్రివిక్రముడూ ఒక్క రూపంలో తెనుగు సాహిత్యంలో అవతరించినట్టు పాడగట్టుతారు విశ్వనాథవారు.

విశ్వనాథవారి జయంతి సెప్టెంబర్ 10 అ.జో. -వి.భో. ప్రచరణలు సౌజన్యంతో

SIMPLIFYING Immigration Law

LAW OFFICES OF JANETHA R. KANCHARLA

SERVICES AVAILABLE

- **Business Immigration**
- **Family Based Immigration**
- **Consular Processing**
- **Immigrant Visas**
- **Non-Immigrant Visas**
- **Naturalization**

IMMIGRATION SOLUTIONS THAT WORK FOR YOU

The Law Offices of Janetha R. Kancharla is located in Herndon Virginia / Washington DC. Firm handles a variety of immigration matters, including employment and family based cases, as well as the areas of adjustment of status and naturalization.

The mission of the Law Offices of Janetha R. Kancharla is to continue to provide our clients with the highest level of personal and professional service for their Immigration needs. Please contact us to discuss any specific situation to see how we may be able to assist in reaching a resolution.

13800 COPPERMINE RD, SUITE # 177, HERNDON, VA 20171
PHONE: (703) 880-6409

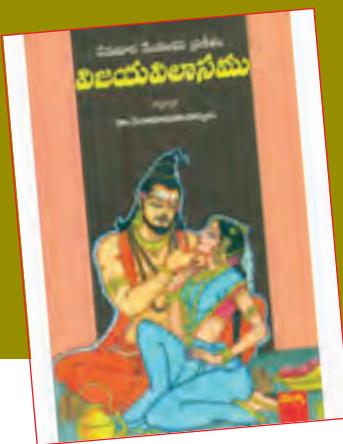
EMAIL: JANETHA@JANETHALAW.COM

WWW.JANETHALAW.COM

విజయవిలాసం - చేమకూర వేంకటకవి

కవి భక్తి - ప్రభు భక్తి

డా॥ అక్కిరాజు సుందరరామకృష్ణ

రాజుల్ని విపరీతంగా పొగిడిన వారున్నారు. మరీ విపరీతంగా తెగడినవారూ ఉన్నారు.
ఆ విషయంలో గూడా మన తెలుగుకులదే అగ్రస్తానం. ఒక కూచిమంచి తిమ్మకవి,
ఒక ధూర్జటి, ఒక కవి చోడప్ప ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే చాలామంది గుర్తుకు వస్తారు.
అడిదం సూరకవి సంగతి వేరేగా చెప్పాల్సిన పనిలేదు. ఇప్పుడీ విషయం ప్రస్తావన
ఎందుకు వచ్చిందంటే కొన్ని సందర్భాలలో నిజంగానే చేమకూర వేంకట కవిరాజు,
మరీ భుట్టాజు పొగడ్తలనే చేశాడనిపుస్తింది. అలా చేయకపోతే ఆ రోజుల్లో ఉనికి లేదేమో
అని కూడా మనం అనుకోవాలి మరి. ఆ రోజుల్లో ఏంటి? ఈరోజుల్లో కూడా
అలాంటివారున్నారు. ఇంతకూ చేమకూర ఏమన్నాడంటే...

శ్రీ రస భావముల్ వెలయజెప్పి ప్రబంధము లెన్నియేని మీ
పేరట నంకితం బిడిన బిడ్డల నెందఱ పేరు బెట్టినన్
దీరు నె మీ బుఱం, బయిన తెచ్చితి కాన్న పరిగ్రహింపు మ
య్యా! రఘునాథ భూప రసికాగ్రహి! మామక కావ్య కన్యకన్!

అయ్యా! ఎందరు బిడ్డలకు మీ పేరు పెట్టినా అది తక్కువే! అయినా ప్రభూ!
నేను క్రాసిన ‘విజయవిలాస’ ప్రబంధాన్ని మీకు అంకితం జేయ సంకల్పించాను.
మీరు నాకు ఎన్తో మేలు చేశారు, అంటున్నారు చేమకూర కవిగారు. అంతేగాదట,
నన్ను ఎన్ని విధాలుగానో ఆదరించారు, తమరు చేసిన మేలుకు తగిన విధంగా
బుఱం తీర్చుకోదలచాను, నన్ను కృతార్థణి చేయండి. నా కవితాకన్యను స్వీకరించి
ధన్యణ్ణి చేయండి. మీవంటి ప్రభువులకు కవితాకన్యను అంకితం చేయడమే
అనందం. దయతో అంగీకరించి అనుగ్రహించండి. నిజానికి ‘కవయః నిరంకుశః’
అన్న ఆర్యోక్తికి ఈ పై మాటలు అతుకుతాయా? మనకు సందేహం రాక తప్పదు.
అంటే, కవులందరు కూడా ఒకే రకంగా, ఒకే మానసిక ప్రవృత్తితో ఉండరనే విషయం
చాలా స్వప్తంగా తెలుస్తున్నది. పలికించెడి వాడు రామభద్రుదంట’ అని ఒకడంటే,

‘హర చూడా హరిణాంక వక్రత’ నా కవిత్యంలో మీరు చూడవచ్చనీ, ఇన్ని మాటలెందుకు? నేను సత్కావి సార్వబోముడన్ అని ధంకా బజాయించిన వాళ్ళనూ చూశాం! పోసీ విన్నాం! నీకు మర్యాదెంటీరా? నాకే వింజామరలు విసురు, అరేయ్... ఒరేయ్... అని కూడా సంబోధించడం కూడా చూశాం... హర విలాసంలో కొండవీటి కవి సార్వబోములవారు, కృతి భర్త అవచి తిప్పయ్యేటీగారితో మరీ దర్శంగా ఏమన్నాడో చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. కాకపోతే అవచి తిప్పయ్యగారూ, శ్రీనాథుల వారూ అరేయ్, ఒరేయ్ అనుకునే బాల్యమిత్రులని మన సాహిత్యకారులు చెబుతారు. ఇంతకూ అవచి తిప్పయ్యను ఏమన్నాడంటే... ‘ఖుసి మీరన్ సురధాణ నిండు కొలువై కూర్చున్నచో, నీ కరాభ్యసనంబున్ నుతియింపరా అవచి తిప్పా...’ అన్నాడట. అన్నాడట యేముంది? అనే ఉంటాడు. శ్రీకృష్ణాణ్ణే, నీ పస యేంటో చేతనయితే ‘తింత్రిణి పల్లవ యుక్తమౌ ఉడుకు’ బచ్చలి కూరతో జొన్నస్తుం కలిపి తిను, తెలుస్తుందన్న మొనగాడు, అవచి తిప్పయ్యను ‘రా’ అనడంలో ఆశ్చర్యం యేముంది? ఇంటా ఎందుకు చెప్పాల్సి వస్తున్నదంటే శ్రీనాథుడి కాలం పోయి చేమకూర కాలంకు వచ్చేటప్పటికి కపుల రచనలో, మనస్తత్వాలలో, వర్ణనలలో, అన్నింటిలో మార్పు వచ్చిందని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. ఇటువంటి విషయాలు పక్కకు పెడితే నిజంగా విజయవిలాసం లాంటి అద్భుతమైన ప్రతి పద్య చమత్కుతో కూడిన ఒక కావ్యం ఇంతవరకూ తెలుగు సాహిత్యంలో రాలేదని అందరూ ఏకగ్రివంగా అంగీకరించిన విషయమే!

ప్రతి పద్యము నందు చమ
త్యుతి గలుగం జెప్పనేర్పు; వెల్లెడ బెఱుకో
కృతి వింటి మపారముగా
ఛీతిలో నీ మాగ్ద మెవరికిని రాదు సుమీ!

(1-50)

అన్నాడు కృతిభర్త.
నిజంగానే విజయవిలాసంలో ప్రతి పద్యంలో ఏదో ఒక గొప్ప చమత్కురం కనబడుతూనే ఉంటుంది.

అంతగా మరీ ప్రభుభక్తి పరాయణుడై, రఘునాథ నాయకుణ్ణి వేంకటకవి ప్రశంసిస్తే... ఆ ప్రభువు కూడా ఏదో పాంగిపోయి, చాలా గర్వంతో మత్తుక్కి కణ్ణ నెత్తికెక్కి సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఎంతో ఔచిత్యంతో, జాగరూకతతో సమాధానం ఇచ్చాడో చూడండి-

కలనయిన మిమ్ముగా కన్య గోలవనంటి
కృతు లోకరికేను మీకి యంకితము లంటి
పలికిన ప్రతిజ్ఞ చెల్లింప వలదే యిట్లు
వాణ్ణియమ రూఢి నీ యంత వాడికేడి!?

“కలలో కూడా మిమ్ముల్ని దక్కు వేరే రాజును
కొలువనన్నావు. నీవు వ్రాసిన గ్రంథాలను నాకు తప్ప
మరొక్కరికి అంకితం చేయనన్నావు. అలా ప్రతిజ్ఞ
చేసిన నీవు, మాట నిలబెట్టుకున్నావు. నీకు నీవే సాటి.
నీకు మరొకరు లేరు పోటి,” -ఇలా ప్రభువు, కవిని
స్తుతించాడు. అంటే పైకి, ‘ఇచ్చుకుంటి వాయనం,
పుచ్చుకుంటి వాయనం...’ లాగా కనిపిస్తుంది. కానీ,
వాస్తువానికి అదికాదు, అంతరార్థం ఏమిటంటే, ఆనాటి
ప్రభువులు కూడా, ఎంతటి కని భక్తిపరాయణలో
తెలుస్తున్నది. అంతేకాదు, నిజానికి రఘునాథ
రాయులు ఎంతటి మహాకవో, కని పోషకుడో మనకు
తెలిసిందే! నిజానికి కవి మాటలు, కృతిభర్త మాటలూ
రెండూ కని పలికినవే! కానీ, చేపే విధానంలో ఆ నేర్చు,
కూర్చు తిక్కనగారి హరి హరనాథుని దగ్గర నుంచీ
చూస్తూనే ఉన్నాం! మనుమసిద్ధిగారి మాటలు తిక్కన
గారు ఎలా చిత్రించారో మనకు తెలియని విషయం
కాదు. ఏదేమైనా చేమకూర (విజయవిలాసకర్త) రఘు
నాథ వాయకుడూ (కృతిభర్త) ఇద్దరూ మహా కవులే!

రఘునాథ రాయుల పట్ల వేంకటకవికి గల ప్రభు
భక్తి గొప్పది. అలాగే ప్రభుని, కని భక్తి అంతకన్నా
గొప్పది. ఆ ప్రభువరేణ్యుడు చేమకూరను గురించి
ఎంత గొప్పగా అన్నాడో చూడండి-

వాసించు కవిత చెప్పిన
వీసరవో వాకట, భక్తి విశ్వాసంబుల్
నీ సామ్ములు, సామాన్యుడ
వే, సూర్య వరప్రసాది విజ్ఞగ మెఱుగన్!

ఈ పై పద్మాన్ని బట్టి వేంకటకవి ఎంతటి విశిష్ట
మైన, ఉత్సవమైన కవిత్వం చెప్పగల నేర్చు గలవారో
తెలుస్తున్నది. ప్రభువుల పట్ల, దేవతల పట్ల, భక్తి
విశ్వాసాలు అపారం అని కూడా తెలుస్తున్నది. సూర్య
దేవుని ఆరాధించే పరమ భక్తాగ్రేసరుడని కూడా స్పష్ట
మాతున్నది. స్వయంగా మహాకవిమైన రఘునాథుడే-
క్షేత్ర ధర్మమై కద నీకు గలది మొదల
తమ్ములు సుతుల్ హితులు గూడ మమ్మ గౌలిచి;
రిపుడు కృతియును చెప్పి మా కింపానర్చి
నొకటగా, దిన్నటను ప్రయోజకుడ వీవు!

ఒకవిధంగానే కాదు, పెక్క విధాలుగా నీవు
ప్రయోజకుడిని, అలా అనిపించుకున్నాడు కృతిభర్తతో-
వేంకటకవి.

అలాగే వేంకటకవిని, కృతిభర్త రఘునాథుడు
ఫునంగా సత్కరించడం ఒక చిన్న తేటగితిలో అద్భు
తంగా చెప్పడం జరిగింది.

అని, సుధా మధురోక్తుల నాదరించి
మంజుల పదార్థ భూషణాంబర కదంబు
కరి తురంగాది వాహనోత్సరము లిచ్చి
న వ్రసాధారణముగ మన్మన యొనర్చ!

మహా ప్రభువు రఘునాథ రాయులు, మధురమైన మాటలతో ఆదరించడమే గాక, మనోహరమైన వస్తువులు, బంగారు ఆభరణాలు, పట్టు పీతాంబరాలు, కొల్లలుగా ఇవ్వడమే కాకుండా, ఏనుగులు, గుర్రాలు, పల్లకీలు మొదలైన వాహన సమూహాలతో, అసాధారణమైన రీతిలో తనను సత్కరించినట్లు చేమకూర కని తెలిపి, ఆ మహాప్రభుని ఔదార్యాన్ని కళకు కట్టినట్లు వర్ణించాడు.

అభినవ భోజరాజ బిరుదాంకుడు శ్రీ రఘునాథ శారి నన్ ఖభమతి నేలినందులకు, సూడిద చేసితి నార! మిక్కెలిన్ సభల గణింప మన్మహ లోనర్ప ప్రబంధము నింత యుత్తమ ప్రభునకు నంకితం బొనరుపం గలి గెంగద యంచు వేడుకన్!

“అభినవ భోజరాజన్న బిరుదుతో పరిపాలించే ఆప్రభువుకు ఈ విజయ విలాసమనే ప్రబంధ రాజ్యాన్ని అంకితం చేసినందుకు చాలా సంతోషిస్తున్నాను. సభలలో, ఇటువంటి ప్రభువు ఔదార్యాన్ని, వితరణ బుద్ధిని కొనియాడుతూ ప్రభు భక్తితో జీవించగలగడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను,” అని ప్రభు భక్తిని చాటు కున్నాడు వేంకటకని. అంతేగాదు, రఘునాథ నాయకుని వితరణ గుణాన్ని కూడా కొండంతలు చేసి వర్ణించాడు ఈ కావ్యకర్త- ఆ ప్రభువు గుణాలు అపూర్వమైనవట.

ఆనటి యచ్చేనా యది శిలాశ్వర; మెవ్వని నేని మెచ్చేనా వాని కృతార్థజేయు, పగవాడయినన్ శరణంబు జొచ్చేనా యా నరు నేర మెంచక తనంతటి వాని నొనర్చు; నిచ్చేనా యేనుగుపాడి; యాడు గలదే రఘునాథ నృపాల మాళికిన్!

‘ఏనుగు పాడి యిచ్చేంత క్షీరాది సమ్మద్ది’ ఇదోక చక్కని జాతీయం. రఘునాథ రాయలవారి నోటి నుండి ఏదయినా వెలువడ్డదంటే, అది శిలాశ్వరమేనట. ఎవరూ దానిని జవ దాటడం ఎంత మాత్రం ఉండడట. ఆ ప్రభువు ఎవరినైనా మెవ్వాడంటే, వాడి అదృష్టం పండినట్టే అట. ఏది అడిగితే దానిని ఇచ్చి కృతార్థణి చేస్తాడట. ఎంతటి శత్రువైనా శరణు అని వేడుకుంటే, అతని నేరాన్ని ప్రకృతుబెట్టి ఆదరిస్తాడట. దానం చేశాడంటే, ఏ కొద్దిగానో గాక ఏనుగంత ఎత్తున ఇచ్చి సత్కరిస్తాడట. ఈ ఔదార్య లక్షణాలను, వితరణ గుణాలను కళకు కట్టినట్లు చెప్పి తన ప్రభుభక్తిని చాటుకున్నాడు వేంకటకని. వీటన్నిటినీ మించి రఘునాథ నాయకుడు విద్య మహాత్మను తెలిసిన ప్రభువట. అటువంటి వాళ్ల లోకంలో చాలా తక్కువమంది ఉంటారని ప్రశంసిస్తున్నాడు వేంకటకని-

ఎందును విద్య మేతెరుగ రెవ్స; రెరింగిన కొంత మాత్రమే యందును సాహితీ రస మహాత్మ్య మెరుంగ; రెరింగిరేని, యా యంద మెరుంగలే; రెరిగి నష్టటికీన్ విని మెచ్చి యాయ; ర స్వందగు నచ్చుతేంద్ర రఘునాథ విభుండె ప్రవీణు దన్నిటన్!

విద్య వల్ల కలిగే మేలును ఎవ్వరూ గ్రహించలేరు. ఒకవేళ ఎవరికైనా దాని గొప్పతనం తెలిసినా కొంత మాత్రమేనట. ఒకవేళ విద్య మహాత్ము తెలిసినా, సాహితీ రసతత్త్వాన్ని మాత్రం తెలుసుకోలేరు. ఒకవేళ దాన్ని తెలుసుకున్నా దాని అంద చందాలను, మహాత్మును గ్రహించలేరు. ఒకవేళ గ్రహించగలిగినా, వారి శక్తిని తెలిసి కొని తగిన విధంగా ఆదరించి, గౌరవించలేరు. కాని రఘునాథ రాయల సంగతి అలా కాదట. ఆయన సంగతి వింటే అందరికీ ఆశ్చర్యం కలుగుతుందట. విద్యను, దాని తత్త్వాన్ని, సాహిత్యాన్ని, దాని మహిమను గ్రహించి, అందరినీ ఆదరించడంలో మేటి అచ్చుతేంద్ర రఘునాథ రాయలేనట. రసగ్రహణ సారీణుడూ, ప్రవీణుడూ అంటే నిజానికి ఆయన ఒక్కడే అన్నాడు చేమకూర కవి. అలాగే మరో పద్యంలో రఘునాథ భూషాలుని ‘సర్వజ్ఞత్వాన్ని’ చాలా గొప్పగా వివరించాడు ఈ కవి.

రాజున్ భోగియు సామృద్ధున్ కవియు, సర్వ జ్ఞండు నీ డానన్
తేజః ప్రోధ వచో వివేక నయ భూతిశ్శములన్ మించునా
రాజున్, భోగియు, సామృద్ధున్ కవియు, సర్వజ్ఞండు నెబ్బంగులన్!
యోజింపన్ రఘునాథ భూరమణ వర్యండె ధరా మండలిన్!

గొప్ప లైట్లో కూడినది ఈ పద్యం. రఘునాథుడు కాంతిలో కీర్తిలో చందునితోనూ, మాటకారితనంలో శేషునితో, బుధుని తెలివితేటలలోనూ, పుత్రుని సీతిలోనూ, శిశుని ఐష్వర్యంలోనూ మించిన వాడని ఒక అర్థం- గొప్ప భోగముల నముభవించేవాడని, మంచి నడవడి గలవాడనీ, పెక్కు గ్రింథాలను రచించినవాడనీ, సర్వజ్ఞుడనీ మరో అర్థం. అందుకే ప్రతి పద్యరచనా చమతక్కుతీ నా ప్రత్యేకత అని ఘంటాపథంగా నొక్కి వక్కాణించాడు ఈ కవి. ఆ రోజులలో కవులు నిజంగానే, ప్రభుల వలన రాణించారు. ప్రభువులు అంతకన్నా కవుల వలన రెట్టింపుగా రాణించారు. ‘మణి నా వలయం, వలయేన మణిః’ అన్న మాట అక్కరసత్యం.

తోన జీవిత సమ్ముఖాగా చేరిండి!

ప్రపూంచకొప్పంగా తెయసుకి చేస్తున్న స్నేహితో భూగోళముయ కండి!

తోన జీవిత సమ్ముఖానికి ఒక్కటారి 125 డాబల్లు కేడికే చొయి!

తెయసుభూతు, సంస్కృతుసు చేరుకుగా ఉంచండి!

మా స్నేహం

రాధిక తిమ్మపూర్ణి

పఠపాలాల మధ్య పాటలా మా స్నేహం
 ఎగుడుదిగుడు రహదారుల్లో
 అలుపు లేకుండా సాగిన పయనం

 పిల్లకాలువలో ప్రతిబింబాలు చూస్తూ
 గట్టుమీది గడ్డిపూలు కోస్తూ
 మైమరచిన క్షణాలు
 అపొర్రాలు, అలుకలతో
 మూతి ముడుచుకున్న వైనాలు

 బుజ్జగింపులు, లేఖలు, రాయబారాలు
 వెనువెంటనే నవ్వులు, పువ్వులు...
 గంటల తరబడి కబుర్లు

 ఒక మనసు బాధపడితే
 చెమ్మగిల్లే కన్నలెన్నో మరుక్షణంలో

ఒక పాదం తడబడితే
 ఊతమిచ్చే చేతులెన్నో మా స్నేహంలో
 పశ్చాత్తాపం
 బాల్యంలోనే ఎప్పుడో ఎక్కుడో
 పారేసుకున్న మానవత్వాన్ని,
 అప్పుడేలక్కడే...
 కావాలని వదిలేసుకున్న విలువలని
 ఇన్నాళ్ళకి వెతుక్కుంటున్నాను

 సముద్రంలా వ్యాపించిన
 స్నేహాతుల సమక్షంలో
 ఒంటరినై ఉసూరుమంటూ,
 ఊరి పాలిమేరలో ఆఫరి అడుగుకి
 అప్పుచెప్పిన ఆత్మియతలని
 ఆశగా ఆప్సోనిస్తున్నాను

 నన్ను నేను గుర్తు చేసుకోవడానికి
 గతాన్ని తరచి చూసుకుంటున్నాను

తెచ్చిన భావాలకు తెలిసిన భాషలో మాటలబ్బుకుని అనందించే పల్లెటూరు అమృతులు రాధిక లిప్పులపూడి. పయనం ముందుకైనా అప్పుడప్పుడు వెనక్కి చూసుకోపడం నాకెప్పం అంటున్న రాధిక లిప్పులపూడి ప్రస్తుతం పుంటుంది విస్తారిస్తున్నాడీ.

కథ

క్రష్ణదిలు

తోరెండి జగన్మహారావు

ప్రేమకథలన్నీ ఒకేలాగా ముగుస్తాయని నాదో థీరీ. ప్రేమ పెళ్ళికి దారితీస్తే పెళ్ళయ్యాకా ఏడుస్తారు. పెళ్ళి కాకపోతే దేవదాసులై ఏడుస్తారు. ఏడుపు మాత్రం తప్పదు. మొదటిదానికి నేనూ, రెండోదానికి మా గమ్మా ఉదాహరణ. నేను ఎందుకు, ఎలా ఏడుస్తున్నానో చెప్పను. ఎందుకంటే, ఇది నా కథ కాదు - గన్ కథ.

గన్ అసలు పేరు సి.యున్. గణేశ. వాడి అమెరికన్ బాసులకి పలకడం క్షుహయ్యా, లేక ప్రాణ్యిగన్ లాంటి మనవాడి ప్రతాపం చూసే, గన్ అని పిలవడం మొదలుపెట్టారు. చివరికి ఆ పేరే స్థిరపడిపోయింది.

గన్ చదువంతా ఢిల్లీలోనే. ఆ తర్వాత ఐ.ఐ.ఎమ్ అహ్మదాబాద్ లో ఎం.బి.ఎ. పూర్తిచేశాక కేంపన్ సెలెక్షన్ ఏదో కంపనీలో అయింది. కానీ, ఎందుకనో చేరలేదు. ఈలోగా ఎవరిపెళ్ళికో ప్రాదరాబాద్ వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. అక్కడ చూశాడు మాలతిని- లవ్ ఎట్ ఫస్ట్ పైట్. మాలతి కూడా గన్ అంటే ఇష్టపడింది. వాళ్ళ అసలూరు విశాఖపట్టణంట. నెల్లూరు దగ్గర ఎక్కడో సెటీల య్యారట. మాలతి మనసు తెలుసుకున్న వెంటనే మరి ఆలస్యం చెయ్యుకుండా మావగారికి, అంటే మాలతి నాన్సుగారికి ఎటాకిచ్చి, పెళ్ళి ప్రస్తావన తెచ్చాడు. ఆయనకి గన్ నచ్చాడు.

“అంతా బాగానే ఉంది. నువ్వు ప్రయోజకుడిని అనిపించుకో. అప్పుడు అమ్మాయినిచ్చి పెళ్ళిచేస్తాను. ఎం.బి.ఎ.కే వుంది? ఈ రోజుల్లో ప్రతి వాడికీ ఏదో డిగ్రీ తోక ఉంటునే ఉంది. నాకు ఏ డిగ్రీ లేదుకానీ, రెండు చేతులా సంపాదిస్తున్నాను. తోకలుకాదు, ప్రయోజకత్వం కావాలి” అన్నారాయన గన్తో.

ఆయన మాటలకి గన్ కొంచెం చిన్నబుచ్చు కున్నా, “బి.కె. నాకు ఓ ఏడాది గడువివ్వండి. నేనేవిటో మీకు తెలుస్తుంది. అంతవరకు మాలతికి పెళ్ళి చెయ్యుర్దు” అన్నాడు.

“చెయ్యును. ప్రయోజకుడిని అనిపించుకురా. కాళ్ళు కడిగి కన్యాదానం చేస్తా” అని వెన్నుతట్టి పంపించేశారాయన.

పైప్రాద్రాబాద్ నుంచి ఢిల్లీ వచ్చాక ఇదంతా పుష్టారుగా, మైకంలో ఉండి మాటల్లాడుతున్నట్టు చెప్పాడు.

ఆ వెలిగిపోయే కళ్ళా, శాస్వంలోకి ఆ చూపులూ, క్షణం ఆగకుండా ఆ అమ్మాయి గురించి కబుర్లు- ఈ జబ్బు లక్షణాలు నాకు బాగా తెలుసు.

నేను నిట్టార్చి, “మావగారేం జేస్టార్చు” అనడి గాను.

“మావగారేవరు?”

“ని ప్రేయుసి తండ్రి”

“ఆయనేం జేస్టుంటే నాకెందుకు?”

“అమ్మాయి వెనకాల అత్తమామలు, మరదళ్ళు,

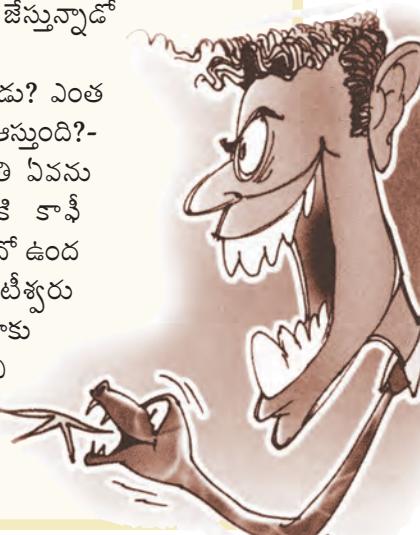
బావమరుదులు- ఓ పెద్ద పటాలం ఉంటుంది. అమ్మాయి మెడలో తాళి కట్టగానే ఈ సైన్యం నీ నెత్తి నెక్కుతుంది. మా మావ నన్ను ఎలా వేపించుకు తింటున్నాడో చూశావు కదా,” అన్నాను, ‘ఇల్లరికం’ వచ్చిన మా మావ గుర్తుకొచ్చి.

“అపునూ, ఇలా అంటున్నాని ఏవనుకోకు. మీ మావ తల్పుటోరా గార్డెన్సులోనూ, బిర్లాముందిర్ దగ్గరా, అందరి ముందు చెయ్యి చాస్తూ అలా తిరుగుతున్నా దేవిటి? నువ్వు సరిగా చూసుకోవడం లేదా? తప్పు కాదూ? నీకోసం ఓ అమ్మాయిని కని, పెంచి పెద్ద చేసి నాయన బుఱణం ఏవిస్తే తీరుతుంది,” అన్నాడు గన్ నన్ను మందలిస్తూ.

ఇర్వెనాలుగుగంటలూ టీవీ ముందు కూర్చుని, కుడిచెయ్యి చాచి రిమోట్ కంట్రోల్టో ఛానల్స్ మారుస్తూ మారుస్తూ మా మావగారి చెయ్యి అలాగే బిగుసుకుపోయింది. గన్లాంటి వాళ్ళు ఆయన అడుక్కుంటున్నాడని అపార్టం చేసుకున్నారంటే చేసుకోరా? నాకు అయిదారు వేలు చమురు వదిలాకా ఆయన చెయ్యి సరి అయింది. ఈలోగా తన చెయ్యి నయవైతే నేను గుండు కొట్టించుకుంటానని మొక్కుకున్నాడట. ఇప్పుడు నేను ఏడు కొండలూ నడిచి ఎక్కి గుండు కొట్టించుకుని ఆయన బుఱణం తీర్చుకోవాలి...

“మా మావ సంగతి గుర్తుచేసి నా మనసు పాడు చెయ్యుకు. మీ మావేం జేస్టున్నాడో అడగలేదా.”

“మీ నాన్నేం చేస్తాడు? ఎంత సంపాదిస్తాడు? ఎంత ఆస్తుంది?- ఇప్పణీ అడిగితే మాలతి ఏవను కుంటుంది ఆయనకి కాఫీ పాటలో, బట్టలకొట్టో ఏదో ఉండ నుకుంటా. ఆయన కోటిశ్వరు డైనా, కానీ లేని వాడైనా నాకు అక్కడేదు. మాలతి మంచి మనసు, ప్రేమించే హృదయం ఆ రెండూ చాలు...” అన్నాడు

మళ్ళీ మెరిసిపోయే కళ్ళతో.

ప్రేమలో పడ్డవాళ్ళు చాలా విచిత్రంగా ప్రవర్తిస్తారు. చిత్రవేణిటంబీ, అలా విచిత్రంగా ప్రవర్తిస్తున్న సంగతి లోకవంతకీ తెలిసినా వాళ్ళకు తెలియదు. అంచేతే కాబోలు, అనుభవజ్ఞలు ప్రేమ గుణ్ణిది అంటారు. గన్కి అమ్మాయి పేరు తప్ప కుటుంబం గురించి ఏపీ తెలియదు. తోటి బుద్ధి తక్కువ గాడిదగా వాడిని నేను అర్థం చేసుకోగలను. వాడికి అమ్మాయి పేరేనా తెలుసు. నాకు పెళ్ళయ్యేదాకా మా ఆవిడ అసలు పేరు తెలియదు.

“సుబ్బులు మొగుడే,” అంది మా పెళ్ళిలో ఓ ముసిలావిడ నన్ను చూపిస్తూ.

నేను అదిరిపడ్డాను.

“సుబ్బులు మొగుణ్ణీ కాను, సీతాలు మొగుణ్ణీ కాను - శ్రీలక్ష్మీ మొగుణ్ణీ.”

“నుబ్బులంటే శ్రీలక్ష్మీ అంటాడేవిటే?” ముసిలావిడ డౌటొచ్చి మరో ముసిలావిడని కన్నల్లు

చేసింది.

“ఇద్దరు పెళ్ళాలు కాబోలు,” అంది ఆవిడ-నవలలు రాస్తుందో, టీపీ సీరియల్స్ చూస్తుందో తెలియదు.

శ్శణంలో ఈ వార్త చిలవలు పలవలుగా పెళ్ళి పందిరి కింద పాకింది.

“సుబ్బులు నీ పెళ్ళాం కాదా?” మావగారు ఉగ్ర నరసింహులై గళించారు.

“కాదు.”

“అఱుతే, దీన్నేవంటావు?” మా ఆవిడని చూపిస్తూ అడిగారు.

“శ్రీలక్ష్మీ అంటాను.”

“వి.వి.యన్.లక్ష్మీ - ఎన్.లక్ష్మీ అంటే సుబ్బలక్ష్మీ.”

“ఎన్.లక్ష్మీ అంటే శ్రీలక్ష్మీ.”

“కాదు, సుబ్బలక్ష్మీ.”

“కాదు, శ్రీలక్ష్మీ.”

“... సుబ్బలక్ష్మీ.”

“... శ్రీలక్ష్మీ.”

మా వాదనలు అలా కొనసాగుతుండగా “సుబ్బా లక్ష్మీ పాతగా ఉందని మాడ్రన్‌గా శ్రీలక్ష్మీ అని కాలేజీలో ప్రెండ్స్ పేరు పెట్టారు,” అని సస్పెన్స్ విడచిసింది వీర వెంకట సుబ్బలక్ష్మీ ఉరఫ్ శ్రీలక్ష్మీ

“నీ విడ్డారం బంగారంగానూ, రేప్పొర్టువు మొగుడు పాతపడిపోయాడని స్థీలు గిన్సెలకి వేసేస్తా పట్ట,” అంటూ బుగ్గలు నొక్క కున్నారు ఓల్లు ముత్త యిదువులు.

ప్రేమలో ఇలాంటి విడ్డారాలు, ఇంతకంటే ఫోరాలూ జరుగుతున్నప్పుడు, మా గన్సుకి మాలతి తప్ప ప్రపంచంలో ఏదీ కనిపించకపోవడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. చిన్న సవరణ. మాలతి తప్ప అన్నాను కదూ. తప్పు... మాలతితో పాటు వాడి జీవితంలో ప్రవేశించి వాడి నాశనానికి కారణభూతమైన మరో భూతం ఉంది. మళ్ళీ గన్ కథలోకి వస్తున్నాను.

“శ్శప్పుడు అర్జ్ఞంటుగా ఏదైనా ఉద్యోగం చూసు కోవాలి,” అన్నాడు గన్ స్వప్పులోకం లోంచి భూమి మీదకు దిగుతూ.

“కప్పీ పుడ్పీ కంపెనీ ఇండియాలో బిజినెస్ మొదలుపెడుతోందట. వాళ్ళకి సాక్స్‌ర్, ఇంటిజింట్, చిఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కావాలిట్,” అన్నాను పేపరులో ప్రకటన చూపిస్తూ.

కప్పీ ఫిలాసఫీ వేరు. వాళ్ళకి వయసు మళ్ళీన, ఎముకలు కుళ్ళిన ముసిలొళ్ళు అక్కర్లేదు. నవతరం, యువతరం, పెప్పీతరం కావాలి. ఈ ముడి వజ్రాలని వాళ్ళు వాళ్ళకి కావలసిన విధంగా సానబడతారు.

మావాడు సాక్స్‌ర్, ఇంటిజింట్, డేమింగ్, డైనమిక్ - తెలుగులో చెప్పాలంటే కత్తి. మార్య్ పెరటాన్‌లో మూడురోజులు ఏకధాటి ఇంటర్వ్యూ తర్వాత ఇండియాలో తాము చెయ్యబోయే యుద్ధాలకు కెప్పీ ఈ కత్తిని ఎన్నిక చేసింది. సంవత్సరానికి ఆరు లక్షల జీతం. ఇల్లు, కారు, అమెరికాలో మూడు నెలల బ్రైనింగ్.”“

“లేదు. నువ్వు చెప్పాడ్దు. ఆ సీతారామా కాఫీ పొడువాయన....”

“ఆయనెవరు.”

“మా మావగారు.”

“ఆయనకి కాఫీ హోటలుండన్నావు కదా....”

“కాఫీ హోటలుండనీ, కాఫీ పొడుం అముక్కోనీ. నాకెందుకు? ఎం.బి.ఎ. అంటే తోకటు...” గన్ని ఆయన మాటలు ములుకుల్లా బాధిస్తున్నాయి కాబోలు-“తోకంటే ఏవిటో అనుకుంటున్నాడు. తోకతో ఆంజ నేయులు లంకని కాల్చేశాడు తెలుసా,” అంటూ తోక మహాత్యం వివరించి, “మాలతికి చెప్పాడ్దు. సీక్రెట్‌గా ఉంచి సర్టిఫెచ్షన్ చేద్దాం. నన్ను సెలెక్ట్ చేశారంటే, ఇదంతా నా ప్రయోజకత్తుం కాదు. మాలతిని చూసిన వేళావిశేషం,” అన్నాడు వాడు ట్రైమీగా ఆకాశంలోకి చూస్తాడు.

మూడు నెలల బ్రైనింగులోనూ వాడు అమెరికా, లాటిన్ అమెరికా, యూరోప్ అంతా తిరిగి కెప్పీ ఎలా వ్యాపారం చేస్తుందో స్టుడీ చేశాడు. “మై గాడ్! లాటిన్ అమెరికాలో కెప్పీ పశ్చాతోటలు వందలూ, వేల ఎకరాలుంటాయి. అది కంపెనీ కాదు, గవర్నమెంట్లకి గవర్నమెంటు - సూపర్ గవర్నమెంటు,” అన్నాడు బ్రైనింగ్ విశేషాలు చెబుతూ.

“ఇంతకీ నువ్వేం చెయ్యబోతున్నావు?”

“అప్పడాలు...”

“అప్పడాలా?” అన్నాను నేను తెల్లబోయి.

“అప్పడాలు,” అన్నాడు గన్ కూల్గా.

“మూడునెలలు సాముచేసి, మూలనున్న ముసలమ్మని కొట్టి నట్టు... మూడు నెలలు బ్రైనింగై... అప్పడాలా?”

“అప్పడాలా అని అలా దాకలా నోరు తెరవకు. అప్పడాలు టో-హోల్డ్. కాలి బోటనవేలు ఆన్సుడం మాత్రమే. ఒకసారి బ్రాండ్ పేరు పాపు లరైన తర్వాత

ఒడియాలు, ఉప్పు, పప్పు, ఊరగాయలు- అన్నిటిలోకి పెద్ద యొత్తున దిగుతుంది కేసీ...”

మావాడు మార్కెట్ సర్వే చేశాడట. ఇండియాలో అప్పడాల వ్యాపారం అయిదు కోట్లదాకా టర్మోవరుంది. మరో నాలుగైదు కోట్లు విదేశాలకు ఎగుమతి అపుతుంది. పొవలా పెట్టబడి పెడితే పది రూపాయల లాభం. ప్రస్తుతం ఒక ఒక బ్రాండు - అప్పడాల రాజుగారి తీ గణేళ్, పెద్ద యొత్తున నడుస్తోంది. కొద్దోగౌప్యే ఎగుమతిలో కూడా ఉంది. దాన్ని దెబ్బ తీశావంటే అప్పడాల వ్యాపారంలో కేసీ మానాపలీ ఉంటుంది.

మావాడి ఈ ప్రపాజల్ విని కేసీ దొరగారు భుజం తట్టి, ‘ఏంత ఖర్చుయినా ఫరవాలేదు. మనం గెలవాలి. గో ఎ హెడ్, అని మెచ్చుకున్నారు.

నెహూ స్టేషన్లో హెడ్జ్ఫీసు - శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఓ కుగ్రామంలో పది పదిహేనుమంది వర్గాలలో అధునాతన ఆటోమేటిక్ అప్పడాల ప్యాక్టరీ. రిబ్బువు

కత్తిరిస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు శునవిజయం అని నొక్కి వక్కాణించి, విదేశి పెట్టబడుల ద్వారా రాష్ట్రంలో ఉద్యోగావకాశాలు పెరుగుతున్నందుకు సంతోషించి, అప్పడాల తయారీలోనూ, డిజెనింగ్లోనూ కంప్యూటర్లు విరివిగా ఉపయోగించాలని మనవి చేశారు...

“ఇప్పుడు మనం మన ఎడ్యర్చయిజెంట్ కేంపేన్కి మాడల్సుని సెలక్షు చెయ్యాలి,” అన్నాడు గన్ ఓ పోటో ఆల్యూ ఇస్తూ.

పోటోలలోని సుందరీమణులకి ఒంటిమీద జేబు రుమాలంత గుడ్డముక్క తప్ప ఏవీలేదు. ఆ గుడ్డముక్క బరువు కూడా ఓపలేనట్టు అష్టవంకర్లు తిరిగి పోయారు వాళ్ళు.

“అప్పడాలకీ, ఈ అర్థనగ్గు సుందరీమణులకీ సంబంధం ఏవిటి?”

“అర్థనగ్గు సుందరీమణులకీ, కూల్డ్రింకుకీ సంబంధం ఏవిటి?” ఎదురు ప్రశ్న వేసి, తానే సమాధానం చెప్పాడు గన్ - “సంబంధం ఏవీ లేదు. ప్రకటన

హంహర్షమేత్తర్మం నూతులమయం..
మీ న్యాయపుంచ్చుండ్రాయి ర్ఘణిగారు..
గోచు గౌచుయాలు చనువుత్తేంటు ర్ఘి
చెప్పు త్రిటేగా..!!?

లో అందమైన అమ్మాయి బొమ్మ సెక్కిగా కనిపించ గానే ఆహా అని నోరు తెరిచి చూసి, ఆ తర్వాత అది కూల్డింకా, షాంపుయా, అప్పడాలా అని చూస్తాడు ఎవడైనా. అదే నీ మొహం, నా మొహం అయితే, కూల్డింక్ కోసం వచ్చినవాడు జీవితం మీద విరక్తి పుట్టి, మంచినీళ్ళు కూడా మానేసి ప్రాణత్యాగం చేస్తాడు. అదీ ఎడ్డర్యిజ్మెంట్ రహస్యం.”

ఎడ్డర్యిజ్మెంట్ గొప్పతనం నాకూ తెలుసు. ఆడో, మగో తెలియని ‘పాణ్ణి’ చూసి ఆడా, మగా-ఇద్దరూ గుండెలు బాదుకుని మూర్ఖపోవడం నేనూ చూశాను. వాడికి ఓ పది పోటోలు ఇన్ని, “మిగిలిన పోటోలు ఉంచు. కొంచెం వివరంగా స్ఫ్రెడ్ చెయ్యాలి,” అన్నాను ద్రాయరులోకి తోస్తా.

త్వరలోనే కప్పడాల ఎడ్డర్యిజ్మెంట్ మొదలైంది. “అమ్మా, అప్పడం వెయ్యా...” ఉదయమే టీపీలో మొదలవుతుంది.

“ఊహాఁ అప్పడం అనకూడదు, కప్పడం అనాలి.”

“ఎందుకు?”

“ఎందుకంటే, కెప్పివారి కప్పడాలు వట్టి అప్పడాలు కావు. వాటిలో మన ఆరోగ్యానికి, పోషణకూ అవసరమైన ఇరైతోమ్మడి విటమిన్లు, ముప్పుయ్యారు మినరల్సు ఉన్నాయి...”

కప్పడాలు తినేసి ఆ కుర్రాడు క్రికెటలో ఘస్టు వస్తాడు. చదువులో ఘస్టు వస్తాడు.

‘మమ్మీ, ధాంక్సీ,’ అంటాడు మూడడుగుల వెండి కప్పు అందిస్తూ.

‘నాకు కాదు... దీనికి,’ అంటూ కప్పడాల వేకెట్ క్లోజెవ్లో చూపిస్తుంది తల్లి.

ఆ తర్వాత రబ్బరుబొమ్మలాంటి తల్లి, దున్న పోతులాంటి తండ్రి, ఘుట్టబాల్లాంటి కుర్రాడు నప్పుతూ, తుళ్ళుతూ ఫ్రైమ్లో కనిపిస్తారు. ‘తెలివైన పెళ్ళాలు/తల్లులు తమ మొగుళ్ళకి/పిల్లలకి కప్పడలే ఎంచుకుంటారు,’ అని వినిపిస్తుంది.

దీనికి కాంట్రాస్టుగా మరో ఎడ్డర్యిజ్మెంట్..

కుర్రాడు తీవ్రజ్యరంతో మగతగా పడి ఉంటాడు. థర్మామీటరులో పాదరసం జయ్యన పరిగెడు తుంది. డాక్టర్ పెదవి విరిచి, నిట్టార్పి, బేగ్ తీసుకెళ్ళి పోతుంటే, “డాక్టర్, బాబుకేవైంది” అంటూ తల్లి ఆత్రంగా అడుగుతుంది.

“పుడ్ పాయిజనింగ్ అయింది. కుర్రాడు ఏం తిన్నాడు” అని అడుగుతుంటే శ్రీ గణేశ అప్పడాల వేకెట్ పేబుల్ మీద అస్పటంగా కనిపిస్తుంది.

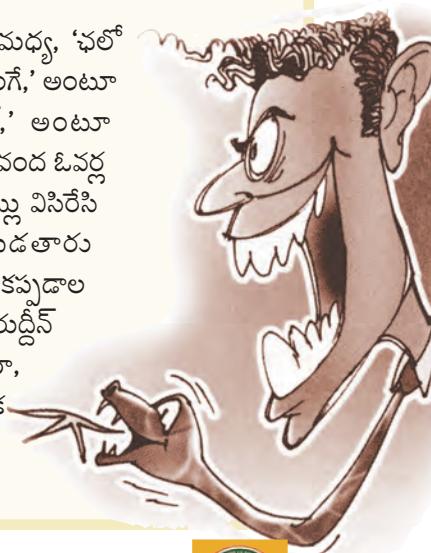
“కొంపతీసి...”

“అప్పను డాక్టర్. సాంబార్లో అప్పడాలు...”

‘చేతితో చేసిన అప్పడాలలో అనేక రకాలైన హానికారక క్రిములుంటాయి. కలరా, టీబీ, టైఫాయిడ్, కేస్పర్లాంటి భయంకరమైన వ్యాధులు కలుగజేస్తాయి. అందుకే తెలివైన తల్లులు మిసిన్ మీద తయారయ్య కెప్పివారి కప్పడాలే తమ పిల్లలకి ఎంచుకుంటారు,’ అని డాక్టర్ లెక్కరిస్తుండగా థర్మామీటరు రప్పున పేలిపోతుంది. దీపం ఆరిపోతుంది. కుర్రాడు మెడ వాల్సేస్తాడు. తల్లి గొల్లుమంటుంది. డాక్టర్, కెప్పివారి కప్పడాలు తింటే ఈ కుర్రాడు ప్రాణాలు నిలిచేవి,’ అని కళ్ళజోడు తీసి క్లోజెవ్లో ఏడుస్తాడు.

అలా ప్రారంభమైన కప్పడాల ప్రచారం త్వరలోనే జోరు అందుకుంది. ఇండియా, టీంబక్కు క్రికెట్ మేచ్ స్పౌనర్ చేసింది కెప్పి.

ఓవర్కి, ఓవర్కి మధ్య, ‘ఛలో అజార్, కప్పడం భాయేంగే,’ అంటూ సచిన్, ‘ఛలో సచిన్,’ అంటూ అజహార్యదీన్ - ఇద్దరూ వంద ఓవర్ల లోనూ వంద సార్లు బేట్లు విసిరేసి కప్పడాల మీది కెగబడతారు (మేచ్ అమ్మేటప్పబికి కప్పడాల సెంచరీలు కొట్టి అజహార్యదీన్ రెండు పరుగులతోనూ, సచిన్ టీమలో అత్యధిక పరుగులు- తొమ్మిది వరుగులు తీసి

చౌటయ్యారు).

క్రికెట్ పోటీలే కాదు, అందాల పోటీలే కాదు...

స్టైకిస్టులకి కార్బూ, మోటారు సైకిల్సు బహు మతులు...

లక్కీ విజేతలకు కిలోల బంగారం, డిస్టీయాత్ర సినిమా స్టోర్లతో ఇంటర్వ్యూలు, డిస్టూర్లు..

స్టూల్సో పిల్లలకి ఉచితంగా కప్పడాల వేకెట్లతో పాటు మెడోనా, షైల్ఫేల్ జాక్కున్ల ఫోటోలు...

రేవర్లకి బదులు అర్థ నగ్గ సుందరిమణిల చిత్రాలు..

ఆది వట్టి ప్రచారం కాదు, మనమన్ని కాగిత ముక్కుల్లా గాలిలోకి వినిరేసే సుడిగాలి. అడ్డం వచ్చిన దాన్నల్లా ముంచేసే ఉప్పెన... టైపూన్... టార్నుడో... హరికేన్... అప్పడాల భోక్కలకు ఊపిరి పీల్చుకునే వ్యవధి లేకుండా, నిలిచి ఆలోచించే అవకాశం ఇవ్వకుండా... టీవీ, రేడియో, సినిమాపత్రికల్లో... ఇరై నాలుగు గంటలూ ప్రకటనల ఫోరు.

ఏ... ఫర్ ఏఫిల్, బి... ఫర్ బాల్..., కె.... ఫర్ కప్పడం... నర్జరీ పిల్లలు పాడసాగారు.

ఏడాది తిరిగేటప్పటికి తెలుగుభాషలో ‘అప్పడం’ పదం మాయమై ‘కప్పడం’ పదం మిగిలింది.

ఈ ప్రచారముద్దం ఇలా కొనసాగుతుండగా, హిందూ దేవభూని అప్పడాలు అమ్మకోవడానికి ఉప యోగించి అవమానిస్తున్నారనీ, వెంటనే శ్రీ గణేశ్ బ్రాండును ఆపు చెయ్యాల్చిందని మహారాష్ట్ర నుంచి ఓ శాస్త్రీగారు కోర్పులో కేసు వేశారు. గణేశ్ బోమ్మా, పేరూ వాడకూడదని ప్రాకోర్పు స్టేషన్ ఇచ్చింది. అప్పడాల రాజుగారు అతి కష్టం మీద స్టేట్ చేయించారు. ఈలోగా కేరళలో అప్పడాల పుడ్ పాయిజనింగ్ కేసు... ఆ కేసు చూపించి అన్ని దేశాలు ఇండియా నుంచి అప్పడాల దిగుమతులు నిషేధించాయి. దీనంతటి వెనకాల కేసీ హిందుందని వేరే చెప్పక్కర్లేదు.

హిట్లర్ పోలెండు మీద లీట్జూక్కిగ్ చేసినట్టు, కేసీ అప్పడాల రాజుగారి మీద మెరుపుదాడి చేసేటప్పటికి ఆయనకేం పాలుపోలేదు. అసలు యుద్ధం ఎలా

ప్రారంభమైనదీ, ఎలా జరుగుతున్నదీ అంతు చిక్కులేదు. ఆయన కెస్టీ దెబ్బతో అదిరి ప్రచార రంగంలోకి దిగారు. కానీ, సముద్రాల ఫోరులో కూని రాగంలా ఆ గొంతుక ఎవరికీ వినిపించలేదు. ఆ ఖర్చులు తట్టుకోలేక కాబోలు - చివరికి అది ఆగిపో యింది.

యుద్ధం ఎంత హతాత్మగా ఆరంభమయిందో అంత హతాత్మగానూ ముగిసింది. అప్పడాల అమ్మ కాలు పడిపోవడంతో శ్రీ గణేశ్ తెల్లజెండా ఎత్తేసింది. అప్పడాల రాజుగారు మొహం చూపించలేక తన తరఫున సంప్రతింపులు జరవడానికి వకీలు నటరాజన్ అయ్యర్గారిని ఢిల్లీ పంపారు. కెస్టీ సుప్రసిద్ధ న్యాయ వాది టోపివాలాని తమ వకీలుగా నియమించింది. ఆయన గంటకు యాభైవేలు తీసుకునే క్లాస్ లాయరు. నటరాజన్ అయ్యర్గారు ఆయన ముందు నిల బడ్డనికే భయపడ్డారు.

కెస్టీ విధించిన పరతులన్నీ అంగీకరించి, అప్పడాల రాజుగారు కెస్టీ దొరగారి కాళ్ళ ముందు తన కిరిటం పెట్టి, ఆయన దయతో ఇచ్చిన భరణం తీసుకుని రాజ్యం అప్పజేపేశారు. శ్రీ గణేశ్ బ్రాండు మూతుపడింది.

మొదటి సంవత్సరం అయిదుకోట్ల నష్టం వచ్చింది కెస్టీ కంపెనీకి. అయితేనేం? అప్పడాల మార్కెట్లో ఎనబై శతం కప్పడాల పరమైపోయింది. కెస్టీ బ్రాండు పేరు ప్రతినోటా నామతోంది. శహబాన్ అని గన్ భుజం తట్టి జీతం రెట్టింపు చేశారు. మొదట మార్కెట్ గుపెట్లోకి తెచ్చుకోవాలి. లాభాలు అవే వస్తాయని కెస్టీకి తెలుసు.

★ ★ ★

ఈ అప్పడాల యుద్ధంలో ఎంత మునిగి పోయినా, గన్ మాలతిని మరచిపోలేదు. కలవడం వీలు పడకపోయినా, అప్పుడప్పుడూ మాలతితో ఫోనులో మాట్లాడుతూనే ఉన్నాడు.

గడువు ముగుస్తోందనగా బిరోజు మాలతి దగ్గర నుంచి ఫోన్ వచ్చింది. “నాన్నగారి ఆరోగ్యం బాగోడం

లేదు. నువ్వు ఒకసారి వస్తే మంచిదేమో,” అంది దిగులుగా.

ఈ విషయం నాకు చెప్పి, “ఈమధ్య నాలుగైదు నెలల నుంచి మాలతి దిగులుగా ఉన్నట్టు అనిపిస్తోంది. ఎంత అడిగినా కారణం చెపులేదు. బహుళ ఇందుకేమో. మనం వెళ్లాలి,” అన్నాడు గన్ అందోళనగా.

“మనం?”

“నువ్వు, నేనూ- నీకంటే ఆప్పలెవరున్నారు పెళ్లి విషయం మాట్లాడ్డానికి.”

“పెళ్లి విషయం మాట్లాడ్డానికి... ఇది రాంగ్ ట్రైమ్ లేదా?”

“రాంగ్ ట్రైమ్ ఏవిటి? రైట్ ట్రైమే. ఆయన పోతే ఎవరితో మాట్లాడతాం,” మావాడు లాజికల్గా ఆలోచిస్తాడు.

“నారే, పద.”

మాలతి వాళ్ళ ఇల్లు పాతకాలం బంగ్లా. ముందు విశాలమైన ఆవరణ. అంతా నిశ్శబ్దంగా పుంది.

మేం లోపలికి వెళ్లబోతుంటే, లోపల నుంచి డాక్టరుగారు, ఆయన పెట్టే పట్టుకుని ఒక నొకరు, అతని వెనకాల మాలతి వచ్చారు.

“వచ్చావా?” అంది మాలతి గన్ని చూసి. ఆమ్రాయి మొహంలో ఉత్సాహం లేదు. కొండంత బరువు మోస్తున్నదానిలా కుంగిపోయి ఉంది.

“ఎలా ఉంది నావ్వగారికి?”

“బీపీ ఎక్కువగా ఉంది. పద, మేడ మీద గదిలో ఉన్నారు.”

మేడమీద గదిలో పాతకాలపు పందిరిమంచం మీద పడుకుని ఉన్నారు ఆయన. మంచం వెనకాల, గాంధీగారు రాట్లుం నడుపుతున్న నిలువెత్తు పెయింటింగ్ గోడకి వేళ్ళాడుతోంది. దగ్గరకు వెళ్లి మెల్లగా లేపి, చెవిలో ఏదో చెప్పింది మాలతి.

“నల్లగా నిగనిగలాడుతూ చీంబోతులా ఉండే వాడు ఎలా చికిత్సాయాడో,” అన్నాడు గన్ దిగులుగా.

“ఓ... ఇలాంటి సమయాల్లో అలాంటి భాష వాడకూడదు.”

“నిజం. మొదట చూసినప్పుడు...”

“... మీ”

ఆయన గన్ని దగ్గరకు రమ్మన్నట్టు చెయ్యి

ఊపారు. వాడు వెళ్లి ఆయన పక్కన కూర్చున్నాడు.

ఆయన పీడి చెయ్యి తన చేతిలోకి తీసుకుంటూ,

“చూడు నాయనా, ఈ ఇల్లూ నొకర్లూ చూసి నువ్వు

నాకేదో బాగా ఆస్తి ఉండనుకోవచ్చు. ఒకప్పుడుండేది.

సిరి వచ్చినప్పుడు కొబ్బరికాయలో నీళ్ళలా వస్తుం

దంటారు. అలాగే వచ్చింది. కరి మింగిన వెలగ

పండులా చూస్తుండగానే అలాగే హరించుకుపోయింది.

ఇల్లు కూడా తాకట్టలో ఉంది. ఉన్న ఒక్క కూతురి

పెళ్లి వైభవంగా చేద్దామనుకున్నాను కానీ...” ఆయన

గొంతు మూగబోయింది. మాలతి కశ్చ తుడుచు

కుంది. “నేనెప్పుడూ తెలిసి ఎవర్తి మోసం చెయ్యేలేదు.

అసత్యం చెపులేదు. ఇప్పుడు నీకూ అసత్యం చెపులేదు.

నేను... నేను... ఈరోజు ఏవీ లేనివాణి...”

అందరి కశ్చ చెమ్మగిల్లాయి.

“మాలతిని నేను పెళ్ళాడతానన్నప్పుడు మీ

ఆస్తిపాస్తుల గురించి ఆలోచించలేదు. ఇప్పుడూ ఆలో

చించడం లేదు. నాకు కావలసింది మాలతి. ఆస్తి కాదు.

దేవుడు దయవల్ల నాకే లోటూ లేదు. నేను...”

మావగారు అల్లుడి మాటకు అడ్డువస్తూ, “అంత కన్నా ఏంకావాలి? నా కూతురు అదృష్టవంతురాలు,”

అన్నారు ఆనందంగా. మాలతి

అరాధనగా చూసింది.

అంతా తేలిగ్గా నిట్టుర్చార్చు.

కథ సుఖాంతం కాబోతోంది.

“సార్! పడ్డిస్తునా,” అన్నాడు

అయ్యరు హపారుగా.

“పదండి. ఇవ్వాళ అంతా

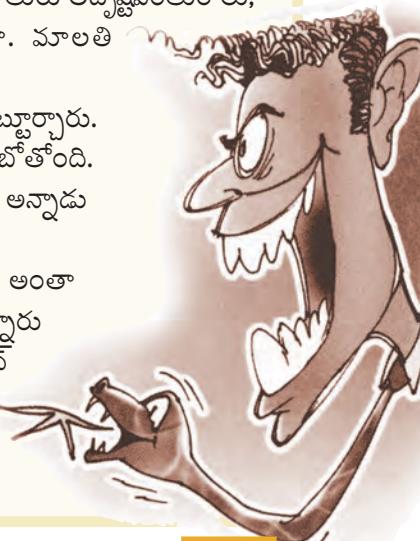
కలిసే భోంచేద్దాం,” అన్నారు

మావగారు లేస్తూ. గన్

మాటలతో ఆయనకు

కొండంత బలం వచ్చి

నట్టుంది.

“మిరిక్కడే భోం చెయ్యండి. కదలొద్దు,” అని అల్లుడు అభివానంతో ఎంత వారిస్తున్నా వినక ఆయన కూడా మెట్లు దిగి డైనింగ్ హోల్స్ కి నడిచి వచ్చారు.

“నాకు బుధవారం - ఇవ్వాళ నేను భోం చెయ్యమను,” అన్నాను నేను.

“అదేవిటి? శుక్రవారాలు, శనివారాలు విన్నాను కానీ, బుధవారం భోంచెయ్యకపోవడవేచిటి,” అన్నారు మావగారు.

బుధవారం నా పెళ్ళయిన రోజు. ప్రతీ బుధవారం భోంచెయ్యమను. మళ్ళీ జన్మలోనైనా బుద్ది రావాలని ప్రతం ఉంటాను. అదంతా ఆయనకి చెప్పడం ఇష్టంలేక, “అదో సెంటిమెంటు,” అన్నాను.

“తవరికి ఇడ్డి తెస్తునా?” అన్నాడు అయ్యరు.

“తీసుకురా! సాంబారొద్దు. సెనగపిండి చట్టి తీసుకురా!”

అయ్యరు వడ్డించే ప్రయత్నంలో లోపలికి వెళ్ళాడు. మామా అల్లుళ్ళిద్దరూ నన్ను మరిపోయి కబుర్లు చెప్పుకుంటుంటే, సిగరెట్ కాల్యూకోవాలన్న నెపంతో డైనింగ్ హోలులోంచి ముందు హోలులోకి వచ్చి, సిగరెట్ అంటిస్తుంటే, “బాఱుగారి మొహంలో సాన్నిఛ్చ తర్వాత నవ్వు చూశాను,” అన్న మాటలు వినిపించి వెనక్కు తిరిగాను.

పాత సినిమాల్లో జమీందారుగారి నొకరు పాతలో ఏ పెరుమాళ్ళగారినో మీరు చూసే ఉంటారు. విశ్వసపాత్రులైన పెరుమాళ్ళగారికి ఇల్లా, వాకిలీ, పెళ్ళం పిల్లలూ, కష్టాలు సుఖాలూ ఉంటాయో, ఉండవో తెలియదు కానీ, జమీందారుగారింట్లో ఎవరికి ఏ కష్టం వచ్చినా, సుఖం వచ్చినా, రాత్రి పగలూ పై ఉనలుతో కళ్ళొత్తుకుంటునే ఉంటాడు.

ఇలా పై ఉనలుతో ఆనందభాష్యాలు ఒత్తు కుంటున్న అతని భుజం మీద చెయ్యసి, “ఏంటి పెరుమాళ్ళు,” అన్నాను.

“బాఱుగారికి నా పేరెలా తెలుసు?”

“ఊహాంచానులే కానీ, అయ్యగారికేం అనా

రోగ్యం?”

“మనోవ్యాధి బాబూ! రాయిలాంటోడు. ఆయనకి రోగవేంటి? రాత్రీపగలూ మరలా తిరిగే వోడు. ఆయన పేరు సాప్పుకుని అయిదారు వేల మంది కూడా తింటుండేవారు. ఆయన కూలి పోయాడు. ఆళ్ళ నోట్లో మన్మడ్డాది” పెరుమాళ్ళు కళ్ళొత్తుకున్నాడు.

“ఏవైంది పెరుమాళ్ళు?”

“ఏవైందంటే ఏం జెప్పేది బాబూ! ఎదవ లోకం. ఎదవ మనములు. థూ....” అని ఉమ్మేసి, “దరమ ప్రభువులు,” అన్నాడు అయ్యగారు గుర్తుకొచ్చి కళ్ళొత్తుకుంటా.

“ధర్మాత్ములకి అన్యాయంచేసే దుర్మార్గమెరుంటారు పెరుమాళ్ళు.”

“దరమరాజుకి దుర్యోదనుడు లేడా? రాపుడికి రావణాసురుడు లేడా? అక్కడ సివరికి దరమం గెలిసింది. ఇక్కడ అదర్పుం గెల్చింది. అదీ లేడా.”

“పెరుమాళ్ళు?”

“బాబూ...”

“ముసుగులో గుద్దులాట మాని అసలు నిషయం సూటిగా కుండ బద్దలు కొట్టినట్టు చెప్పు,” పెరుమాళ్ళు రెండు చేతులూ పట్టుకున్నాను.

పెరుమాళ్ళు ఆగిపోయాడు, “తవరలా సేతు లట్టుకుంటే నా నోరు పెగల్లు.”

కళ్ళొత్తుకుంటేగానీ డైలాగు చెప్పులేదు కాబోలు పెరుమాళ్ళు.

“చేతులొదిలేస్తా కానీ మాట్లాడ్చం మానకు.”

పెరుమాళ్ళు చెప్పేది నింటుంటే కుండ పగిలి నట్టు గాదు, బాంబు పేలినట్టుయింది.

“అయ్యో” అని మాలిగి ఎగిరి గంతేశాను.

“ఏంటి బాబూ తేలు కుట్టినట్టు అలా తెంయి మంతన్నారు”

“ఒక తేలు కాదు, అరడజను తేళ్ళూ, డజను మండగబ్బలూ...” డైనింగ్ హోల్స్ కి పరిగెట్టాను.

నేను అడుగు పెట్టేసురిగి డైనింగ్ హోల్ నవ్వులతో

కళకళలాడుతోంది. మావగారు, పక్కన మాలతి, ఎదురుగా గన్- గన్ ఏదో జోక్ పేల్చినట్టున్నాడు. వాళ్ళు పగలబడి నవ్వుతున్నారు.

దీన్నే కాబోలు నేదాంతులు ‘క్షణికానందం’ అంటారు. ఆకాశంలోకి తేలిపోతున్న ఈ అనందపు బుడగని సూదుచ్చుకు గుచ్ఛేసి రఘున వేలేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు దేవుడు. ఆయన లీలలు తెలుసు కోవడం ఎవరి తరం?

నేను డైనింగ్సోల్స్కి అడుగుపెదుతుంటే, మా పక్క నుంచి వెండి బకెట్టుతో సాంబారు తీసుకొస్తూ అయ్యరు, అతని పక్కనే పెద్ద పశ్చంలో అప్పడాలతో బాలమురుగ్నలాంటి బుల్లి అయ్యరు ప్రత్యక్ష మయ్యారు.

ఎరుగుడ్డ చూసి ఆంబోతు బెదిరినట్టు, అప్పడాల పశ్చం చూస్తానే గన్ అదిరిపడ్డాడు.

“అప్పడాలా?”

“అప్పడాలు- ఏం?” అన్నారు మావగారు, అల్లుడు బాధ అర్థంకా.

“మిరు... మీరు... అప్పడాలు తింటారా?” మావగారి అనారోగ్య రహస్యం బోధపడి విచారంగా తలూపాడు గన్.

“అప్పడాలు తింటే కలరా, టైపాయిడ్, జాండీన్, కేస్పర్, ఎయిడ్స్...”

“ఎయిడ్స్?”

“ఎయిడ్స్ కూడా.... అంచేత తెలివైన తల్లులు/ పెళ్ళాలు తమ పిల్లలకి/మొగుళ్ళకి కేపీవారి కప్పడాలే ఎంచుకుంటారు,” మాలతి కేసి నవ్వుతూ చూస్తూ, ప్రకటన కొంచెం ఆశవుగా పాడిగించాడు- ... “తెలివైన కూతుళ్ళు తమ తండ్రులకి కూడా...”

మాలతి మొహం చిట్టించింది- “ఎవరు చెప్పారు నీకు?”

“ఒకళ్ళు చేప్పేదేవిటి మేమే అందరికీ చెబుతాం. మాలతి, నా గురించి ఇంతవరకూ, చెప్పలేదు కదూ. సర్టైఫైజ్ చేద్దావని ససైన్సులో ఉంచాను. కేపీ ఇండియాకి నేను చీఫ్సీచి...”

“గ....న....” నేను కంగారుగా వాడికి అడ్డుపడ్డాను.

గన్ నా మాట వినిపించుకునే స్థితిలో లేదు.

ఎన్నాళ్ళ నుంచో అణచిపెట్టిన ఉత్సాహం సౌందర్యాబుడ్డి లోంచి సోడా తన్నకొచ్చినట్టు తన్నకొస్తోంది.

“ఓ” అని నా నోరు మూసి, మాలతి కేసి తిరిగి, “మాలతి, కేపీ గురించి నీకు తెలుసా! కేపీ దొరగారు చిటికెనవేలు కదిపితే గవర్నమెంట్లు కూలిపోతాయి. రాత్రికి రాత్రి కొత్త గవర్నమెంట్లు లేస్తాయి. అలాంటి కంపెనీకి అప్పడాల రాజులు, ఒడియాల జమీందారులూ ఒక లెక్కా? ఉష్మమని ఊరానంతే... అప్పడాల రాజుగారి టోపేరం రఘున లేచిపోయింది... ఫినిష్... హొ.... హొ.... హొ....!”

అల్లుడు మాట మాట్లాడుతుంటే మావగారికి భిపీ రొండొందలకు పెరిగింది కాబోలు. ఆవేశంతో నోరు పెగలక మలేరియా జ్యరం వచ్చినవాడిలా కుర్రీ తో సహా గజగజ వణకసాగారు. అలా వణికి వణికి, చివరకు తనను తాను అదుపులోకి తెచ్చుకుని గర్జించారు.

“మీర్ జాఫర్.”

గన్ది మన హైటెక్ ముఖ్యమంత్రిగారి పాలిసీ. చరిత్ర, సాహిత్యంలాంటివి పుద్ద వేషాన్ని, అవి చదవడం వల్ల నష్టపే కానీ లాభంలేదని వాడి నమ్మకం. ఈస్పిండియా కంపెనీ ఇండియాని మింగేయడంలో మీర్ జాఫర్ పాత్ర గురించి వాడు వినలేదు.

“మీర్ జాఫర్?” అన్నాడు మావగారికి తిరిగి అర్థంకా.

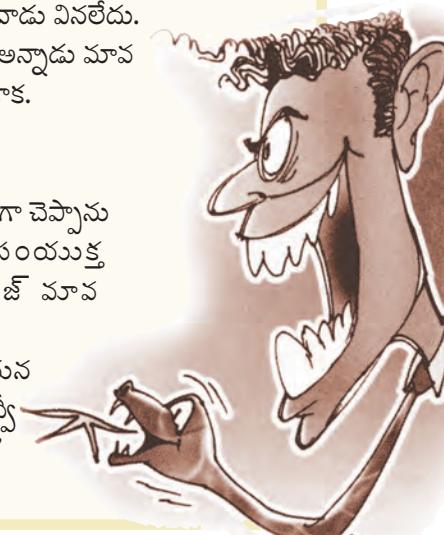
“జయచంద్.”

“జయచంద్?”

గన్ చెవిలో మెల్లగా చెప్పాను

- “జయచంద్... నంయుక్త తండ్రి... వృధ్యరాజ్ మావగారు...”

“అయితే, ఆయన జయచంద్, నేను పుట్టీ రాజ్ అవ్వాలి కదా...”
గన్కి చిన్నప్పుడు

చదివిన కథ గుర్తు కొచ్చినట్టుంది- "...ఇప్పుడు నేను సంయుక్తని గుర్తమెక్కించుకు పారిపోవాలా?"

సంయుక్త పృథ్వీరాజుతో లేచిపోవడానికి సిద్ధంగా లేదు.. కాలుతున్న కాగడాలా లేచి నిలబడి బాంబు పేలినట్టు పేలింది- "గెటొట్.."

మాలతి అలా అనగానే గన్ ప్సన్యయపోయి పిచ్చి చూపులు చూడసాగాడు.

ఈక పక్క అయ్యరుగారు వేడివేడి సాంబారు నెత్తి మీద ఒంపెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. మరోపక్క బుల్లి అయ్యరు అప్పడాల పశ్చిం విష్ణుచక్రంలా గిరిగిరా తిప్పుతున్నాడు. శత్రు కదలికల్ని ఓ కంట గమనిస్తున్న నేను, భుజం మీద బుస్కొడుతున్నట్టు వెళ్గా గాలి తగిలితే, ఉలిక్కిపడి వెనక్కు తిరిగాను.

"బాబూ, నాకోవం వస్తే మనిషిని కాను. మర్యాదగా ఎల్లిపోండి..." పెరుమశ్శు చెస్టు పొంగించి ఆవేశంతో రొప్పుతున్నాడు. అతని ప్రక్కన తోటమాలి గునపంతోనూ, పనిమనిషి చీపురుతోనూ నిలబడి ఉన్నారు. జ్ఞణంలో మట్టుపక్కల ఆడాశ్శు నలుగురై దుగురు అప్పడాల కర్రలు, గరిటెలు, చేటలు- ఏ ఆయుధం దొరికితే ఆ ఆయుధం తీసుకు వచ్చేశారు.

మరింక ఆలస్యం చెయ్యకుండా, నమస్కార బాణాలు వదులుతూ, శత్రువైన్యం మధ్య నుంచి గన్ని కారు దగ్గరికి ఈడ్డుకొచ్చాను. అప్పడికి తేరు కున్నాడు వాడు- "ఏవైంది నేనేవైనా తప్ప మాట్లాడానా? వాళ్ళకి పిచ్చెక్కిందా?"

"ఏవైంది విధి లిఖితం- మాలతిని మర్చిపో..."

"మర్చిపోనా?" - ఎరగా కాలేసిన అట్లకాడతో వాత పెట్టినట్టు కెవ్వుమన్నాడు. "నన్ను.. కుక్కని.. తరిమేసినట్టు అలా తరిమేసిందేవిటి?" వాడి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

చేదునిజం వాడికి చెప్పక తప్పదు. మెల్లగా ప్రారంభించాను- "...మీ మావగారికి బట్టలకొట్టో, కాఫీ హోటలో... సీతారామా కాఫీ పాడుం కొట్టో... ఏదో ఉందన్నావు కదా."

"...ఆ లుంగి, ఆ పాట్టా... ఆ మాటలు... ఎం.బి.ఎ. అంటే తోకట... గల్లాపెట్టె దగర చిల్లర లెక్కట్టుకునే వాడిలా ఆ మొహం చూసి అలా అన్నాను కానీ ఆయనేంజేస్తాడో నాకు తెలియదు..."

నేను నిట్టూర్చాను. "ప్రేయసి వెనకాల ఓ పటాలం ఉంటుందిరా - వాళ్ళ గురించి కూడా ఆలో చించాలిగా అని చిలక్కి చెప్పినట్టు చెప్పాను- విన్నావా?"

"దానికి, దీనికి సంబంధం ఏమిటి?"

"దానికి, దీనికి సంబంధం ఏనిటంటే..." ఎందు కైనా మంచిదని వాటర్ బాటిల్ అందుకుని, వాడి మొహం చూడటానికి ఇష్టంలేక కళ్ళు మూసుకు చెప్పాను- "...నువ్వు మట్టి కరిపించిన అప్పడాల రాజగారే నీ మావగారు..."

"అయ్యా!" అన్న కేక, వెంటనే దబ్బుమని శబ్దం వినిపించింది.

నేను నిట్టూర్చి కళ్ళు తెరవకుండానే వాటర్ బాటిలో నీళ్ళు చల్లసాగాను. ❖

తోలేటి జగన్నోపానరావు 1945 డిసెంబర్ 2న జాతీంచారు. వీర మొదటి కథ మనుషులు చేసున దేవుళ్ళారా 1977లో అంద్రాజ్యోతి వారపుత్రికలో అచ్చయింది. మూడు కథా సంపుటాలు, రెండు వ్యాస సంపుటాలు ప్రచురించారు. దీనీలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగిగా పదవి విరమణ చేశారు. నివాసం హైదరాబాదు.

"Creating Equity For The Future"

Since 1982

We invest in Real Estate.
We take pride in multiplying your assets.
We stand strong on our commitment.
Let us work for you!

*My Heartiest Congratulations and
Best Wishes to*

TANA

*in its efforts to serve the social,
cultural and educational needs
of the Telugu community
in North America and
across the world!*

*Chowdary 'Charlie' Yalamanchili
President*

4420 FM 1960 West, Suite 224
Houston, TX 77068

(281) 444-1585 Phone

(281) 444-1538 Fax

www.cncinvestments.com

charliey@cncinvestments.com

MOVERS.COM

For All Your Moving Needs

Over 18 Years of Experience in the Moving Industry

Local Movers

Auto Shipping

Long Distance Movers

International Movers

For FREE Moving Quotes

Call Us:

1-866-343-1243

Visit:

WWW.MOVERS.COM